

ANLEGGSMASKINEN

NR 5. MAI 2014 | 55. ÅRGANG

Gir alt for
lærlingene

74

No-dig-
pris til
Kjeldaas

39

Dette
blir mye
dyrere

25

HYDRAULISK

Call the experts® for gratis energi

HYDRAULISK Energi. Den nye energi.

Hydraulisk energi er et effektivt og miljøvennlig alternativ til andre energikilder. Den gir høy ytelse og lavt forbruk av energi. Dette er spesielt viktig for maskiner som graver, kverner og laster, som trenger mye energi for å utføre sine oppgaver. Komatsu har utviklet en ny generasjon av hydrauliske systemer som gir høy ytelse og lavt forbruk av energi. Dette er spesielt viktig for maskiner som graver, kverner og laster, som trenger mye energi for å utføre sine oppgaver. Komatsu har utviklet en ny generasjon av hydrauliske systemer som gir høy ytelse og lavt forbruk av energi.

Komatsu har utviklet en ny generasjon av hydrauliske systemer som gir høy ytelse og lavt forbruk av energi.

Osloregionen AS, Postboks 101 Skov, 0404 Oslo, Tlf: 22 48 73 00
www.komatsu.no

EN “TRYGG HAVN”

Vi vet at det å finne trygge hvileplasser langs veien er en utfordring og at det er et stort behov for en “trygg havn” for både sjåfør og bil. Vi i Statoil tar dette på alvor og lanserer Truckers Club på Statoil E6 Minnesund. Et helt nytt tilbud med overvåket parkeringsområde med bom og en rekke andre tjenester som setter sjåførens sikkerhet og komfort i sentrum.

Meld deg inn i vår eksklusive Truckers Club og få en rekke fordeler:

- **25% rabatt** på parkering
- **25% rabatt** på dagens meny
- **Fri tilgang** til truckers lounge med Wi-Fi, vaskerom og TV-stue

Medlemskap gir klubbfordeler og tilgang til truckers lounge på Statoil E6 Minnesund, Statoil E6 Berger, Statoil E6 Vestby og Statoil Åndalsnes.

Les mer på statoil.no/truckersclub

YELLOW DAYS

30. mai – 1. juni • Gardermoen Motorpark
Fredag kl 10.00 - 18.00 • Lørdag kl 10.00 - 18.00 • Søndag kl 10.00 - 15.00

Prøvekjøring

Amerikansk auksjon nytt og brukt

Stor maskinparade

Maskinførererkonkurranse

Praktisk demo av Demolition utstyr

WWW.YELLOWDAYS.NO

INNHold

- 8** Nyheter
- 25** Arbeidsgiveravgift på transport
- 30** Prosjekt på trikkeskiner
- 39** Graveentreprenør vant pris for nodig-prosjekt
- 44** Maskintest
- 50** 18 tonns Cat med spesialmontert doserskjær
- 55** Pon Rental inntar Østlandet
- 58** Landet rundt med lastebil og maskiner
- 64** Bransjetreff i Haugesund og Trondheim
- 68** Støper betong uansett temperatur
- 74** Rekrutteringsmaskinen OKAB
- 79** Flere søker - færre får skoleplass
- 79** Juss
- 84** VA-hjørnet: Overvannsutvalg dimensjonerer for mere vann
- 88** MEF-kontingenten justeres
- 93** MEF-nytt
- 101** Til slutt
- 102** Neste nummer

Abonnement: 11 utgaver pr år. Kun kr 615,-

Bestill hos kundeservice. Tlf 67 11 38 19, epost am@aboservice.no.

ØYEBLIKKET

VISNING: Skogsentreprenører holder på mye for seg selv inne i skogene. Men når det vises nye maskiner, da møtes de til en titt og en kjeft bålcaffe. Dette er fra en premierevisning av et par nye hogstaggerater fra Komatsu Forest. Det skjedde i Hallingby nylig.

(FOTO: JØRN SØDERHOLM)

REDAKTØREN

Uforutsette avgifter

Du husker den brått økte dieselavgiften, ikke sant? Den fikk bransjen i nakken på senhøsten, med hilsen Solberg & Jensen. Nå kommer et nytt kostnadssjokk fra det offentlige. Til sommeren må det betales full arbeidsgiveravgift for ansatte som er involvert i transport. Uansett om bedriften er en transportbedrift eller ikke, og uansett om bedriften holder til i en kommune med full, redusert eller null arbeidsgiveravgift. Hvis bedriften fakturerer sine kunder for transporttjenester, så skal det betales full avgift. Mer om det på side 25.

Endringen kom overraskende på vår bransje for få uker siden. Noen hos norske myndigheter må ha visst om dette, men har ikke sett behov for å informere.

For hundrevis av bedrifter i over 200 norske kommuner betyr det en brå økning i kostnader. Endringen rammer hardest i Nord-Norge. Ikke bare har de tre nordligste fylkene den laveste avgiften – eller ingen arbeidsgiveravgift i det hele tatt. Der er også de minste bedriftene, de største avstandene og det største behovet for fleksible medarbeidere som kan kjøre både lastebil og maskin.

Yngve B. Harila i Vadsø har regnet ut at hans totale kostnader går opp med fem prosent over natta. Med 80 prosent transport og 20 prosent maskin i virksomheten er hans bedrift i en litt spesiell situasjon sammenlignet med de fleste maskinentreprenører, men det illustrerer poenget godt.

Fem prosent! Det ville vært en grei driftsmargin for mange bedrifter. I litt skrantne tider, i alle fall. Nå forsvinner det over natta, i en offentlig avgift det i beste fall blir vanskelig å regne inn i tilbud til kundene på så kort varsel. For ikke å snakke om byråkratiet som følger med, når det skal skilles mellom egentransport og transport for kunder.

Endringen gjelder bare fakturerbar transport, ikke internt transport. Her åpnes det en dør for mye kreativ regning, kjørelisteføring og tilbudsregning.

Jørn Søderholm
jos@mef.no

Utgiver:
Maskinentreprenørenes Forbund

Redaksjon:
Pb. 505, Sentrum,
0105 Oslo
Fred. Olsens gate 3,
0152 Oslo
Tlf. 22 40 29 00/
anleggsmaskinen@mef.no

I redaksjonen:
Ansv. redaktør
Jørn Søderholm
Tlf 22 40 29 19
Mob 41 65 52 20
jos@mef.no

Journalist
Runar F. Daler
Tlf 22 40 29 22
Mob 48 24 64 12
rd@mef.no

Siri Ulvin
Merete Raabe Frantsen

Annonser:
A2Media AS
Camilla Sparby
Tlf 47 70 73 38
camilla@a2media.no

Bjørnulf Lie
Tlf 97 16 65 07
bjornulf@a2media.no

Abonnement:
DB Partner AS
am@aboservice.no
Postboks 163, 1319
Bekkestua
Konto: 1602.55.93417
Kr 615 pr år (11 utg)

Design og trykk:
GRØSET

ISSN 0003-3715
55. årgang

Storkontrakt til Grimsrud

Jernbaneverket skal teste nytt signalsystem. Grimsrud bygger om fem stasjoner for 280 millioner.

Av Jørn Söderholm – jos@mef.no

ØSTFOLD: Jernbaneverket skal etablere en ERTMS erfaringsstrekning på Østfoldbanen Østre linje (ØØL). European Rail Traffic Management System, ERTMS, er et nytt signalsystem for jernbaner i Europa.

Grimsrud Norge (Leif Grimsrud AS) har fått en kontrakt med Jernbaneverket på ombygging av Kråkstad, Tomter, Spydeberg, Askim og Mysen stasjoner som trengs for etableringen av ERTMS erfaringsstrekningen.

Stasjoner

Fire av stasjonene vil etter ombygging ha to gjennomgående spor, mens Mysen skal ha tre. Hvert av sporene med tilhørende plattformer og sidespor. Plattformene blir liggende på hver sin side av sporene og ferdseil mellom plattformene vil skje via planovergangen. Det bygges nye plattformer som oppfyller dagen krav til høyde og lengde. Tilgjengeligheten til togene vil bli vesentlig bedre.

– Vi ser på oppdraget som stort og komplisert. Det skal utføres mye arbeid med mange aktører på fem stasjoner samtidig, sier prosjektleder Jan Gunnar Grimstad i Grimsrud Norge.

Plattformenes lengde er 220 meter ved hvert spor og har en fri bredde på 3 meter. Ved Askim stasjon skal det i tillegg bygges undergang for publikum med trappehus og heis.

Alle grunnarbeider med utskifting og

forsterkning under bygging inngår. På hver stasjon skal det bygges nye tekniske bygg. Alle kontaktledninger, med master og åk skal byttes ut. Det blir delvis ombygging av signal, sikringsanlegg, teleanlegg og strømforskyvning.

Kontraktssummen er på ca 280 millioner kroner.

– På en slik stor kontrakt er vi avhengig å leie inn en del tjenester. Dette dreier seg i hovedsak om det jernbanetekniske og de byggetekniske (service-hus) arbeidene. De andre anleggsarbeidene utfører vi stort sett med egne resurser. Vi ser positivt på å kunne være med på dette prosjektet, da vi tilegner oss mye kompetanse som gjør oss bedre rustet til å være med på tilsvarende prosjekter i fremtiden, sier daglig leder Asle Michael Berg i Leif Grimsrud AS.

Anlegget har startet opp på 2-3 stasjoner. I februar neste år skal jobben være ferdig.

Nye bensin-hoppetusser

VERKTØY: Wacker Neuson er den eneste leverandøren av bensindrevne vibroplater med totaktsmotor. Produsenten har fornyet sin serie av bensindrevne hoppetusser, inkludert totakterne. I tillegg til totakterens enkelhet og driftssikkerhet har de nå fått separat oljesmøring.

Mesta ut av Bulder

BRANSJE: Mesta selger seg ut av Bulder AS. Selskapet ble dannet i fjor, av selskapene Mesta Verksted, Motorsalg, Øverum Slitedeler og Yours Equipment. Bulder AS eies av Tertnes Holding AS og Mesta AS, og det er altså sistnevnte som nå selger seg ut. Tertnes Holding fortsetter som eieier.

Norgeodesi AS

Spectra planlaser komplett

LL 100, helautomatisk planlaser. Komplet i koffert med laser-mottaker, stativ og nivellerstang.

Alt i en koffert!

Spectra en fallslaser

GL 412, 1 falls laser m/fjernkontroll og mottaker m/mm avlesning.

Spectra alt i en laser

UL 633, universal Laser - for alt! Eks.: plan, 2 faller, grefte-, interier-, vertikal-, lodd-laser. Inkl. fj.kontroll og mottaker m/mm avlesning.

23.900,-

GPS Entreprenørpakken

Brukervennlig og med beste

GPS-GNSS teknologi

Spectra Precision® er letteste nettverks GNSS rover med cm presisjon - helt kabelfri. Nå med mulighet for å koble til PC geo radio

For bl.a.:

- Innmåling av traseer/ledningsdata
- Utsetting av punkter, (veijlinjer, plandata
- Terrengprofilering og volumberegning

Veil. pris 120.000,- eks. mva.

Måleboken T41 m/ Survey Pro® programmet på norsk og støtter norske formater og koordinatsystemer. Cpos (eller andre nettverkløsninger) kommer i tillegg.

Alle priser er eks. mva.

Sjekk ut vår nye og moderne nettside!

Norgeodesi AS

Hovedkontor
Bingsåliveien 155 - 157

Postboks 91,
1313 Vøyenenga
Tlf: 67 15 37 80
Faks: 67 15 37 99

Avd.: Bergen Linjevern 20, 5132 Nyborg
Tlf: 66 63 87 40 Faks: 66 63 87 41

Avd.: Trondheim Terminalen 10, 7580 Holtnel
Tlf: 72 89 92 80 Faks: 72 89 92 86

Avd.: Sandness Kommunesenter 1436, 4323 Sandness
Tlf: 61 81 16 70 Faks: 61 81 16 78

NOBMANN OLSEN MARKEN AS
spesialiserer Spectra laser, menno knyttet til, som Norgeodesi AS

www.norgeodesi.no

Geomatikk

Spør oss - før du graver!

Geomatikk utfører grunnmålings- og hjelpetjenester for mange kommuner, e-verk og andre eiere av infrastruktur. Registrer henvendelsene på vår kundeportal - eller kontakt vårt kundecenter - så komplett oversikt på www.grunnmaaling.no

Geomatikk

Tjenester og løsninger for ledninger i grunnen

- Koordinering av på anner - iGraw
- Sikkerhetsplanlegging: Vei og Vei
- Sammenheng av grunnmålings og kabelplanlegging
- Dokumentasjon av ledningsnett
- Rådgivning til utarbeidelse av utkast

ProAdm 5

Markedets kraftigste kalkyleverktøy for anleggskostnader

Med ProAdm 5 får jeg meget god presisjon i anbuds-kalkylen!

Ta kontakt for en demonstrasjon

Citec Ring oss på 40 00 57 65 – citec.no

Null utslipp

MASKIN: Små gravere må ofte brukes til mye rart. Med denne krabaten tilbyr Wacker Neuson et enda større bruksområde, inne på områder der ingen dieselmotor får slippe sin eksos.

Minigraveren 803 er koblet sammen med det elektrohydrauliske aggregatet HPU8. Pakken kalles «dual power». Maskinen kan kjøres på sin egen dieselmotor, eller på trefas strøm og dermed tilby utslippsfri graving.

– En maskin med den konvensjonelle diesel-graverens egenskaper, samtidig som den erstatter spesialutstyr for utslippsfritt arbeid. Det gir lavere kostnader og større bruksområde på utstyret, sier Wacker Neuson i en pressemelding.

Under transport henges HPU8-aggregatet opp i tilpassede spor på doserbladet, mens det kan settes fritt på gulvet under arbeid. Kraften fra el-aggregatet mates inn gjennom en tilkobling i undervogna. Dermed beholder minigraveren sin korte hekk og 360 graders svingradius.

DRIVSTOFF: Diesel eller strøm? – Ja takk, sier Wacker Neuson 803 dual power.

TUNNEL: Sidetipp forenkler tunnelling. (Foto: Pon Equipment)

Første 988K

MASKIN: Norges aller første Cat 988 i K-serien ble i vår overlevert til Aurstad. Den grandiose hjullasteren skal være med på å flytte 2,3 millioner kubikkmeter jord og stein på E6 Sjøa-Vinstra. Maskinen har side-tippeskuff for å forenkle tunnelling av tippsemi og hjulstyrte dumpere.

Tunnelen skal drives fra begge sider. Den andre siden lastes med forgjengeren, en 988H som Aurstad har fra før.

988K har en Cat Acert C-18 steg III-motor på 580 hk. Forbruket sies å være 20 prosent lavere enn på forgjengeren. Lasteaggregatet er endret fra monobom til Z-bar, som gir bedre sikt og ytterligere løftekrefter. Ferdig rigget for tunnelling veier den 64 tonn.

LIMACO's leveranse nr. 100, og HÄHRE's syvende BRENDONI

HØYTRYKKSVASKERE for MØKKAJØBBER

made in England

LIMACO

07 330 50160 post@limaco.no www.limaco.no

Ny SOSI-standard

DATAFLYT: Nå skal også landskap prosjekteres i 3D. En SOSI-standard for landskapsarkitekturfa- get er under utarbeidelse.

Objektbasert prosjektering med intelligente modeller (BIM) er mye brukt i bygg, og er på vei til å tas i bruk i veibygging og andre anleggsopp- gaver. Nå må også anleggsgartnere forberede seg på å jobbe med datamodeller.

Kartverket har sagt ja til en søknad om å utar- beide en SOSI-standard for landskapsarkitektur.

– Vi ønsker å standardisere landskapsarki- tektens objekter, slik at BIM-en for hele anlegg blir komplett. Design og kostnader utomhus kan få store konsekvenser for helheten av et prosjekt. Vi ser det som viktig at landskapsar- kitekten opptrer på samme arena som arkitekt og vegplanlegger, som premissgiver for det helhetlige designet utomhus. Landskapsarki- tektens rolle er å binde sammen bygg, veg og konstruksjon med landskap. Derfor må alle fag inn i samme modell, står det om hensikten i søknaden.

SOSI står for Samordnet Opplegg for Stedfes- tet Informasjon. De fleste kjenner SOSI som et format hvor alle linjer starter med 1-2-3 prikker.

– Men SOSI er langt mer enn det, og i ferd med å erstatte «prikkeformatet» med GML (Geografisk XML). Om vi kunne fått finansiering til samtidig å utvikle IFC, så hadde det vært enda bedre, sier Inger Hokstad i BA-nettverket. Hun er prosjektleder for arbeidet med den nye SOSI-standard.

Justerbar skralle

VERKTØY: Dette er SXL161, Facoms nyeste justerbare skralle. Med åtte-trinns innstilling og innebygget «latmannsarm» er det nok en nyttig sak.

Vil du være med på satsningen i Park & Anlegg?

Park & Anlegg AS har vårlige anbudsinnsendinger for Skilene Vegvesen, Jernbaneverket, kommuner, offentlige og private virksomheter. Våre 121 dyktige medarbeidere omsetter for ca. 420 mill kr i 2014. Park & Anlegg AS samarbeider med eksterne og Unge Entreprenører om løving og østetnet. Vi etter kunnskap, Vikesskole, HMS og helsefremmende høyt.

Vi er i vekst og trenger flinke ADK-rørleggere, Geomatikere, grunnarbeidere, prosjektledere og anleggsleder til å forsterke Park & Anlegg-laget.

Park & Anlegg har HK ved Sarpsborg og avd.kontor på Lillestrøm. Se mer info om våre ledige stillinger på www.park-anlegg.no

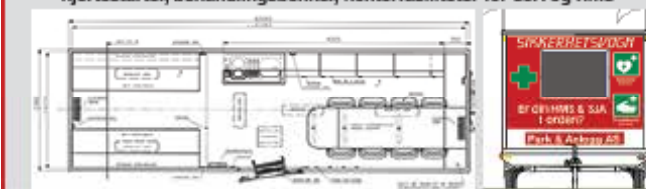
Aldrikt nå bygger vi bla ny motorvei Falsund-Lillestrøm, nye jernbanespor og infestruktur på Ski, grunnarbeider på Nygård handelspark, kommun- allekræds anlegg for en rekke østlandskommuner innen VA, fjernvarme, park og idrett, utomhusarbeider for det nye Kulnes hovedskolehus, gang og sykkelsti Rv120 Skedsmo med mye mer.

Våre verdier er: Trygg – Stolt – Nytenkende

Park & Anlegg AS har nettopp tatt vegdirektoratets utfordring om bedret sikkerhet på alvor, og lansert en egenutviklet sikkerhetsvogn som inneholder førstehjelpsutstyr, hjerterarter, to behandlingssenger, samt arbeidsfasiliteter for 6-8 personer for gjennomgang av SJA (sikker jobbanalyse) og HMS. Tiltaket forsterker våre prosjekters sikkerhetskultur, og er helt i samsvar med våre verdier: Trygg – Stolt – Nytenkende.

Sikkerhetsvognen fra Park & Anlegg er et viktig og synlig prosjektverktøy for sikker jobbanalyse som inneholder førstehjelpsutstyr, hjerterarter, behandlingsbenker, kontorfasiliteter for SJA og HMS

www.park-anlegg.no

Hovedkontor: Hasle Trøst 26, 1734 Hattfjelldalen - Avdelingskontor: Tuernv. 84, 2000 Lillestrøm
E-post: post@park-anlegg.no - Tlf. +47 69 13 03 90 - Org.nr. 982882965

Overtar minilastere

MASKIN: EIK-senteret Multimaskin AS har overtatt importen av Norcar minilastere. Det inkluderer maskiner, tilpassede redskaper samt reservedeler og service til de finsk-produserte minilasterne.

Snart 30 år gamle Multimaskin AS importerer et bredt spekter av maskiner til blant annet veivedlikehold. Deriblant den finske redskapsbæreren Wille.

Med Norcar har vi noe å tilby kunder som er ute etter mindre maskiner, sier daglig leder Ole Kristian Svads i

Multimaskin AS.

Han mener de små lasterne holder en kvalitet som gjør tilnavnet «minilasternes panservogn» fullt fortjent.

Norcar leveres i seks modeller, fra 20 til 45 hk. Alle med låsbar pendling i midtledet. Alle unntatt den minste leveres med teleskoplaster som standard.

Tidligere Norcar-importør Minilastere AS fortsetter som forhandler under Multimaskin AS sitt agentur.

FINSK: Norcar a72.
– «Minilasternes
panservogn», sier
importøren.
(FOTO: MULTIMASKIN AS)

- Anleggsmaskiner
- Mini-maskiner
- Spesialmaskiner
- Bruktmaskiner
- Service
- Tilleggsutstyr
- Utleie
- Deler

MEFA 2014

Standplass F1,2,3

www.avitec.no 97 100 900

WHERE QUALITY COUNTS - CHOOSE YOUR PARTNER WISELY
www.isiflo.no

VISSTE DU AT...

Isiflo Sprint har metallignende styrkeegenskaper som er spesielt viktig for styrken i gjengepartiet.

- Vi har løsningen

STERK • RASK • SIKKER

ABONNERE PÅ ANLEGGSMASKINEN?

Kontakt kundeservice

• • • ► Tlf 67 11 38 19. Epost: am@aboservice.no
Det koster bare 615 kroner pr år/11 utgaver.

HARDLOCK

Den nye generasjon redskapsfeste for gravemaskiner!

10000 timer uten slark!

Ta ett fast og sikkert grep om dine grave verktøy!

HARDLOCK vårt nye glapp frie vendbare sikkerhetsfeste

LÅSING AV BEGGE AKSELER • SIKKERHETSLÅS • SHIMSE FRITT

Mer informasjon og videoer på vår hjemmeside: www.smpparts.com

MEFA 2014

Vi er å treffe på stand Nr. F16

SMP Parts AB • PB 43 • 3051 Mjølndalen • Tel: 32875850 • Fax: 32875855 • E-mail: sven@smpparts.com / rune@smpparts.com
Besøks- og leveringsadresse: Tegleveikerveien 100-3057 Solbergelva • Internett: www.smpparts.com

Din grossist på Vann og Avløp

Ahlsell Norge AS har 50 avdelinger rundt i Norge og er totalleverandør på VA.

HAVBRUK

VA-PROSJEKT

VANNKRAFT

GEOPRO

Vi har stor kompetanse innen spesialavdelinger som Havbruk, VA-prosjekt, Vannkraft, Geopro, Verktøy og Elektro. Avdelingene har lang erfaring med produkter og løsninger innen sitt fagområde.

ahlsell.no

ahlsell
gjør det enkelt å være fagmann

Vi treffes på **Anlegg 2014** i Haugesund og **MEFA 2014** i Granåsen, Trondheim

isiflo
TRYKKAVLØP

VISSTE DU AT...

Med Isiflo sitt nye grenrør er jobben med trykkavløp blitt mye enklere. Stikk inn røret, og du er ferdig!

- Vi har løsningen

Dimensjon	NRF nr.
32 x 32 x 32	kommer
40 x 32 x 40	2569711
40 x 40 x 40	2569712
50 x 40 x 50	2569713
50 x 50 x 50	2569714
63 x 40 x 63	2569715
63 x 50 x 63	2569716

WHERE QUALITY COUNTS - CHOOSE OUR PARTNER WISELY
www.isiflo.no

ANNONSERE I ANLEGGSMASKINEN?

Kontakt annonseavdelingen

- Camilla Sparby. Tlf 47 70 73 38. Epost: camilla@a2media.no
- Bjørnulf Lie. Tlf 97 16 65 07. Epost: bjornulf@a2media.no

BEKA-MAX MEFA 2014
SENTRALSMØRING STAND H 10

JUBILEUMSVARE INKLUDERT, VEIL PRIS 1000,- TIL 2500,-

ELBA AS Tlf. 32 25 20 30, SE WWW.ELBA.NO
FOR VAREUTVALG OG BETINGELSER.

Vi har egen tilverkning, reparation och service av
Lyftmagneter och Metallseparatorer

ALMHULTS EL-MEK AB
www.almhults.se Tel: +46 471 121 65

elme
MAGNET

Magnetseparator MS1000S1200
Separering av järn

Virvelströmsseparator VS1200
Separering av alu, koppar, zink...

Lyftmagnet LM1300
Hantering av järnskrot

Løfter høyt, tungt og langt

MASKIN: Dette er det nyeste verktøyet til Helnessund Bøteri AS i Steigen: En Merlo Panoramic 120.10 HM. 12 tonns løftekapasitet og 10 meters løftehøyde er til god hjelp for notbøteriet. Med diverse tilpasninger ble den enda bedre.

- Dette gjelder blant annet en bakmontert hydraulisk løftekrone for kobling av tilhenger, en hydraulisk gaffelspreder med 10 ton løftekapasitet, samt tre uavhengige hydrauliske uttak bakover for betjening av blant annet tilhenger med tipp. Leveransen bestod også av en skuff på 3,5 kubikk for håndtering av snø eller andre løsmasser, samt en løftekrone for håndtering av hengende last, sier Bjørn Steinar Olsen i importøren Alpha Maskin AS.

Det var Tromsø-forhandleren Bil- og Truckservice AS som foresto salget. I begynnelsen av april gikk 12-tonneren på maskinhenger fra Fetsund til Helnessund. Stoltheten var stor hos både selger og kunde ved overlevering og sikkerhetsopplæring.

Helnessund Bøteri AS er en servicestasjon for oppdrettsnæringen. Hovedvirksomheten er reparasjon, vedlikehold og sertifisering av oppdrettsnøter og -presenninger.

LØFTER: På Helnessund bøteri er det mange tunge og høye løft.
(FOTO: KENNETH LARSEN)

LEVERING: Daglig leder ved Helnessund Bøteri AS Kenneth Larsen (t.h.) og selger Terje Storvoll i Bil- og Truckservice AS.
(FOTO: ALPHA MASKIN AS)

6-FEEL DRIVE
Tone | Presen | Gullfoss | Condon | Hvalby | Mølleby

OUTLANDER 6x6 1000 XT T3 standard
2.057,- pr. måned
Pris eks. moms: 122.320,-**

OUTLANDER MAX 500 DPS T3
1.380,- pr. måned
Pris eks. moms: 82.108,-**

MØT OSS PÅ MEFA I TRONDHEIM

FORHANDLERE: ALTA: Ski-Cao Service AS 78457500. ARENAL: Sigmund Aasen AS 37023512. ATRÅ: Finesport AS 50050842. BARDU: Brødrene Bakkehaug 77182221. BALEN: Børland Scooter og ATV 35078560. BREKHAMN: Meland Auto AS 56120575. ØHL: Traktorservice AS 32074796. HAMMEFEST: H.O. Motor AS 78489400. HØL: Høi Eli og Traktor AS 55417665. JESSHEIM: Akershus Traktor 63948588. KAMASSJØK: Frode Utst AS 78466082. KAUTHEIM: Isen 78453333. KIRKENES: Kihnes Bil AS 78978180. KLEPPE: R. Hellesund AS 51786680. KONGSVIN: R. Jacobsen AS 51258854. KONGSVINER: Kongsvinger Maskin AS 63813922. LILLEHAMMER: Motorsport AS 61268888. LYNDAAL: Trippel Motor AS 58346288. MØI: RANA: Skjerve Scooter og MC AS 75134100. MOLDE: Elvass Motor og Fritidscenter AS 71299599. NESTUN: Bliska deservise AS 5929070. OPPDAL: Skovsle AS 72404300. RINGDA: Rogner Auto AS 75681670. RYSSDAL: Hylstad Auto AS 37936111. RØNNER: Aasen Bil og Landbruk AS 32741310. SANNE: Megadal Mek. Verkstad AS 52757112. SKIEM: Mølltun Smie & Verkstad AS 35587200. SKJEBERG: Hagemo Maskin AS 51575999. SMÅSA: Hjelde Maskinservice AS 74151348. STEINKJER: Steinkjer Motorsenter AS 74162232. STRYNE: Muan AS 57872888. SØRUM: Nylve Motor AS 77757200. SØRUM: Høi Eli og Traktor AS 50675433. TANA: Frode Utst AS 79325250. TRONDHØI: Tronnes Motor AS 77682510. TRONDHEIM: Brødrene Lar AS 73895330. TYDAL: Bil & Landbruk AS 73815480. VANG: Vang Auto-Service AS 61367500. VERDAL: Maskin og Motor AS 90756589. VEST-ÅKER: HAA Motor AS 38283340. VESTFOSSEN: Powersport AS 41413232. YOGES: HMY Maskin AS 55529130. ØVERHØYED: Ascheim Maskin AS 77221400. ØVRE SUNDMAL: Polarit-Nordmø AS 40007842.

© 2014. All rights reserved. Powersport Inc. (MPI) All rights reserved. Powersport Inc.

* Leasing 60 mnd til 100,-, som rente 5,95%. Startleie 10% eks. mva. Terminleie er eks. mva. Termeringsgebyr 95,- og etableringsgebyr 4040,- tilkommer. ** Vel. priser inkl. avgifter. Leveringsomkostninger tilkommer.

Ivareta sikkerheten på arbeidsplassen

**Sikkerhetskroner
Gjettspuntkraner
Byggegeleider
SalgArtikler
Containere**

**Mobile: 958 99 701
Fax: 51 65 62 91
joh@anleggsystemer.no
www.anleggsystemer.no**

A AnleggsSystemer

KVX E2[®] TANN-SYSTEM

Produktiv. Allsidig. Pålitelig.

**FØRSTE PRODUKSJON REVET BORT!
NY LEVERING KLAR MEDIO MAI! BESTILL NÅ!**

**Les mer:
kvx.no/e2**

**KVX ORSTADVEGEN 134, 4353 KLEPP STASJON
TLF.: 51 78 50 80, FAKS: 51 78 50 81, E-POST: KVX@KVX.NO**

TERRA

STYRT BORING

**MEFA 2014
i Trondheim
20. – 22. juni
stand nr.
F8-9-10-11**

- ✓ Maskiner for styrt boring i løsmasser, hardt fjell og blandingsmasser.
- ✓ Disse maskinene trekker rør fra 40 mm i diameter, opp til 1.000 mm i diameter og borelengder opp til 4-500 m.

Luftdreven maskin for pressing av stålrør.

Luftdreven jordrakett.

Maskiner for utskifting av gamle vann- og avløperør.

Ta kontakt med oss og få nærmere opplysninger om de forskjellige maskinene og deres bruksområder. Vi har lang erfaring med No-Dig maskiner.

ABS-MASKIN AS

Strandveien 20 A | 3050 Mjøndalen
Tel. 32 23 18 10 | Fax. 32 23 18 11

www.abs-maskin.no
e-post: post@abs-maskin.no

Omsatte for 370 milliarder kroner

Den totale omsetningen i bygge- og anleggsvirksomheten var på 370 milliarder kroner i 2013, en økning på 6,3 prosent sammenlignet med 2012.

Den største næringshovedgruppen, oppføring av bygninger, hadde en omsetning på 149 milliarder kroner i 2013, og utgjorde dermed 40,2 prosent av den totale bygge- og anleggsvirksomheten. Økningen fra 2012 var på 6,5 prosent.

Omsetningen i anleggsvirksomheten var 44 milliarder kroner i 2013. Det er 6,4 prosent mer enn året før. Anleggsbedrif-

tene utgjorde 11,8 prosent av hele bygg og anlegg.

Innenfor spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet var omsetningen på 177 milliarder kroner i 2013, en økning på 6,0 prosent fra 2012.

Akershus opp, Telemark ned
I 2013 var det bygge- og anleggsbedrif-

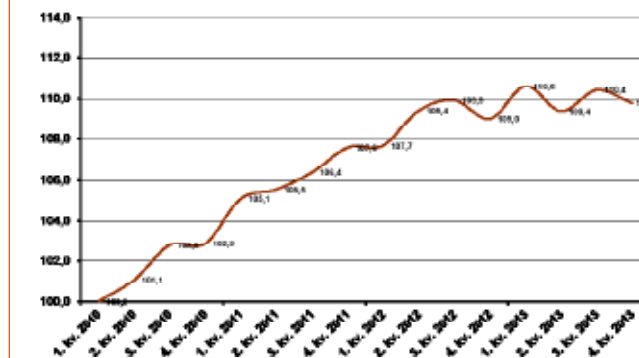
tene i Akershus som hadde den største omsetningsveksten, med en økning på 12,9 prosent fra 2012. Bedriftene i Telemark hadde derimot en nedgang i omsetningen på 2,5 prosent.

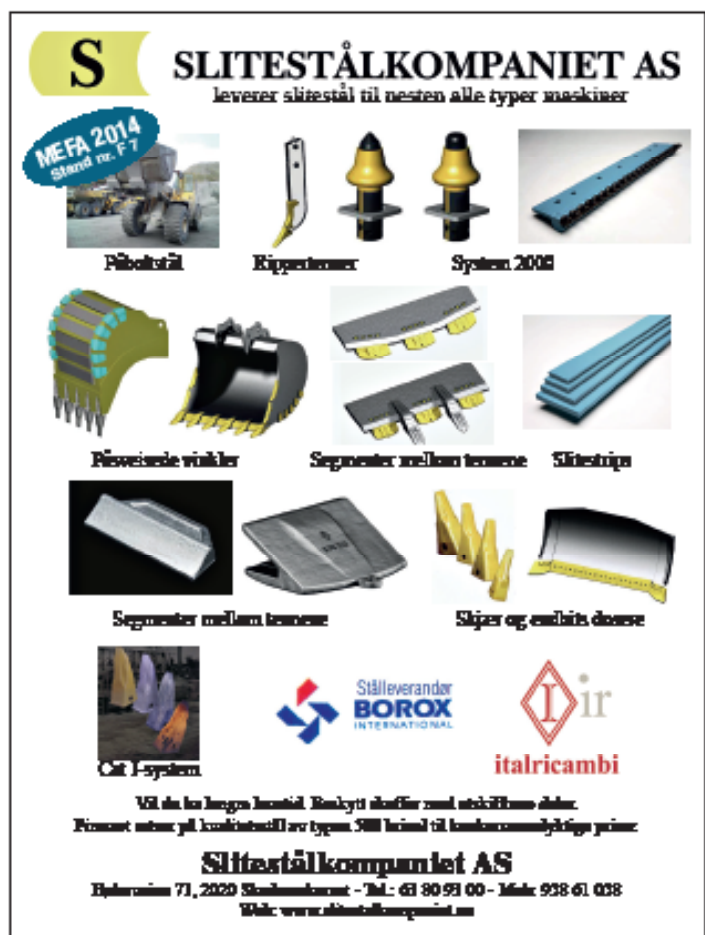
All omsetning i denne sammenheng er eksklusive merverdiavgift.

Kilde: SSB

Skogsmaskinindeksen

Har du spørsmål, ta kontakt med MEF v/sjeføkonom Stein Gunnes, stein.gunnnes@mef.no, tlf. 22 40 20 25. Kilde: NTNU

FORNYET: Sandvik Ranger DX.

Ny Ranger

MASKIN: På Conexpo i USA i vår lanserte Sandvik Construction sin nye Ranger DX borerigg. Den avløser en utgående riggs serie med samme navn. Ranger DX er en topphammerrigg til overflateboring.

Den roterende overbygningen gjør det mulig å dekke opptil 26,4 kvadratmeter uten å flytte riggen. Stabiliteten ivaretas blant annet av en automatikk som sørger for motvekt på bommen. THC 700 Rock Pilot styresystem tilpasser seg automatisk bergformasjoner, sender riktig mengde kraft til fjellet for å gi jevn rotasjon, fast bergkontakt og rask gjennomtrengning under ulike forhold.

Redusert dieselforbruk har vært viktig i utviklingen. Samtidig er trekkraften økt med 10 prosent.

Kunnskap

Alt om komprimering

Denne karen er sjef
for det nye senteret
som styrer alt Atlas
Copco Dynapac kan om
komprimering og asfalt.
Det er ikke småtterier.

KUNNSKAP: Dynapac-utstyr har lenge vært et velkjent syn innenfor komprimering og asfalt, verden over. Dynapac har vært en del av Atlas Copco siden 2007, og ble i fjor fullt integrert i Atlas Copcos varemerke.

Gjennom sitt nye teknologi- og applikasjonscenter (TAC) vil Atlas Copco å tilby kompetanse og støtte til kunder og egne ansatte. TAC ligger ved Atlas Copcos fabrikk i Karlskrona i Sverige.

Robust

– Uansett om det er en vei, en flystripe eller et byggverk vi snakker om, er nøkkelen til et robust underlag effektiv pakking av massen, sier Fredrik Åkesson, sjef for det utviklede teknikk- og applikasjonssenteret.

Et av målene med TAC å øke kompetansen innen infrastruktur- og byggebransjen.

- Vi vil påvirke og støtte beslutningstakere, planleggere og innkjøpere innenfor bygg og anlegg så vel som lokale og nasjonale myndigheter (som Vegvesenet). Vår kompetanse kan brukes til å bygge robuste og holdbare veinett og minimere trafikkforstyrrelser som skyldes utbedrings- og vedlikeholdsarbeid. Det er enorme muligheter for å oppnå direkte og indirekte besparelser både med hensyn til tid og kostnader for alle. Også allmennheten, sier Åkesson.

Inspirasjonen kommer fra arbeidet til avdøde Dr. Lars Forsblad, som jobbet i Dynapac gjennom en årrekke. Han var en ledende skikkelse innenfor komprime-

KOMPRIMERING: Fredrik Åkesson er sjefen for Atlas Copcos – det vil si Dynapacs – kunnskapssenter. (FOTO: ATLAS COPCO)

ring/pakning og skrev en række bøger og artikler på fagområdet.

Testfasilitetene hos TAC omfatter innen- og utendørs testområder, samt et laboratorium som forsker på materialer og materialegenskaper ved komprimering. Det innendørs testområdet har god plass, også til de to største valsene i

sortimentet.

- Komprimering og pakking er en vitenskap. Her ved TAC har vi en unik database med dokumentert kompetanse som kan bidra til å sikre et optimalt pakkeresultat og dermed skape et varig underlag for alle typer prosjekter, sier Fredrik Åkesson.

Ny tipptruck

MASKIN: Hitachis nye tippruck EH1100-5 er voksne saker. Den veier 45 tonn og laster 60 tonn i den 41,5 kubikk store kassa. Drives av en Cummins eller MTU motor gjennom en Allison automatkasse.

Leveringsklar fra 1. april, hvis du skulle trenge en.

NY: HB215 LC-2 er tredje generasjon hybridgraver fra Komatsu.

Fornyhet hybrid

MASKIN: Komatsu er nå på vei inn med en fornyet utgave av sin omtalte hybrid-graver HB215. Den har nå fått en -2 i modellbetegnelsen, men Komatsu omtaler den som «tredje generasjon hybrid».

Forbruket på dagens modell ligger 25-30 prosent lavere enn på en tilsvarende konvensjonell graver. På den nye -2-versjonen skal forbruket

være presset enda mer nedover, med Komatsus egen steg IIIB-motor.

– Den ekstra investeringen i hybridmaskin vil typisk være tjent inn på to år, sier produksjef Yoshihiro Kobayashi i Komatsu Europe.

Selve hybrid-funksjonaliteten er den samme, der energi fra svingbrems lades inn i en kondensator og hentes ut som elektrisk energi til neste sving.

Fra Kina til EU

MASKIN: Kinesiske LiuGong har lansert tre gravemaskiner i sin nye E-serie spesielt for det europeiske markedet.

– Vi har lyktes med å implementere de bærekraftige motorene EU har skissert. Sammen med flere ergonomiske funksjoner og attraktiv design vil dette bidra til å øke profilen til LiuGong gravemaskiner i Europa, sier markedssjef for

gravemaskiner Xiaorong Zeng i LiuGong.

De tre maskinene er 922E, 925E og 930E, med driftsvekt fra 22 til 31,3 tonn. Maskinene drives av 6,7 liters Cummins steg III B-motorer på 117, 129 og 147 kW. Dieselforbruket i 922 og 925 oppgis å være henholdsvis åtte og fem prosent lavere enn forgjengerne, mens 930E er en ny modell.

22-TONNER: 922E er den minste i LiuGongs nyhetsrekke. (FOTO: HAKO MASKIN AS)

**VESTFOLD
fjellboring**

Spesialister innen
boring og sprengning

Tlf: 33489550

Webadresse: www.vestfold-fjellboring.no

Mail: post@vestfold-fjellboring.no

The Quick Connect
Solution Provider

TLX-serien

– Kopplingen som klarer de tuffaste applikasjonerna

- "Heavy-duty" kopplingen som klarer høge trykkimpulser...
- "Heavy-duty" kopplingen som også klarer ekstreme chockfløden...
- "Heavy-duty" kopplingen – helt enkelt en robust koppling...

...avsedd for de tuffaste och mest krävande hydraulapplikationer

TLX är en spillfri "twist lock" koppling för de tuffaste applikasjonerna inom entreprenads- och demoleringssegmentet. Denna "heavy-duty" snabbkoppling klarar de högst ställda kraven på chockfløden och tryckimpulser i hydraulsystemen. TLX är tillverkad av höghållfast stål, med zink-nickel ytbehandling för lång livslängd i de mest krävande applikasjonerna. Serien finns tillgänglig i storlekar från 3/4" till 1 1/4" för att täcka de mest förekommande användningsområden.

CEJN Norden AB Tel. 0500-47 75 00 | info.sweden@cejn.com

www.cejn.se

Leirfossveien 27, 7030 Trondheim
Tlf: 72 00 44 60
www.skjetne-maskin.no

Vi har gleden av å tilby et kvalitetsprodukt til meget gunstige priser fra vår gode produsent av teleskoptrucker, Faresin Industries Spa.

52 forskjellige modeller
6 til 22,5 meter rekkevidde
opptil 7 tonn løftekapasitet.

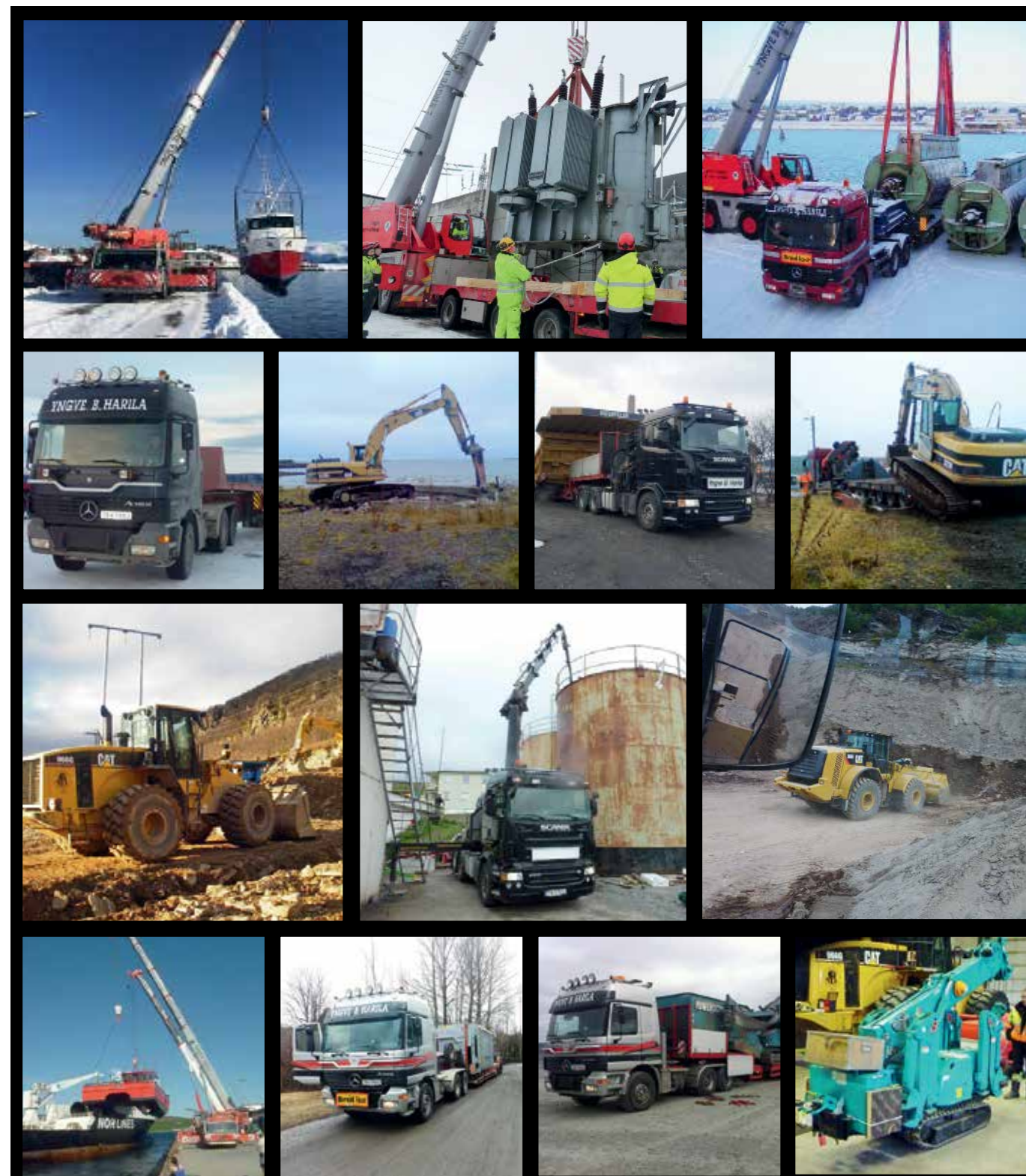

Spør oss – det lønner seg!

Kostnadssjokk til sommeren

AKTUELT

Fra null til full arbeidsgiveravgift

ALLSIDIG: Yngve B. Harila AS og andre små entreprenører i distriktene driver med mye forskjellig, med ansatte som kan litt av alt. Det blir dyrt fra 1. juli. (FOTO: YNGVE B. HARILA AS / MONTASJE: GRØSET)

Flowtite GRP-rør: Et lett valg

Å legge rør kan være utfordrende, enten det er et stort eller lite prosjekt, løser flere eller små dimensjoner, høy eller lav trykk. Unike produktegenskaper og fleksible løsninger er noe av det som følger med Flowtite GRP-rør. Vi mener det er et lett valg.

APB Norway AS • Postboks 2050 • 3202 Sandnessjøen • Telefon 09 11 36 00 • info@apb-norway.no • www.apb-norway.no
Et medlem i **AMANTT Group**

Bedrifter i områder med redusert arbeidsgiveravgift må fra 1. juli betale full avgift for ansatte som driver fakturert transport. Uansett øvrig virksomhet og adresse. – Totalkostnadene våre øker fem prosent over natta, sier Yngve B. Harila.

Av Jørn Söderholm – jos@mef.no

VADSØ: Yngve B. Harila AS har seks ansatte, pluss frilansere. 80 prosent av virksomheten er på lastebil og mobilkran, 20 prosent på maskin. Bedrifter med tilhold i Finnmark betaler ikke arbeidsgiveravgift. Hele fylket ligger i sone 5, som har en avgiftssats på null prosent i systemet med differensiert arbeidsgiveravgift.

Fra 1. juli blir Yngve B. Harila AS og alle andre bedrifter i områder med redusert arbeidsgiveravgift rammet av en viktig endring: Det skal betales full arbeidsgiveravgift (14,1 prosent) for ansatte som driver med transport. Uansett hva som er bedriftens virksomhet for øvrig, og uansett hvilken arbeidsgiveravgiftssone bedriften ligger i.

EU

Det er en konsekvens av nye retningslinjer for regionalstøtte i EU- og EØS-området, som har fått flere sektorunntak enn tidligere.

– Det fører til at det ikke er lovlig med differensiert arbeidsgiveravgift for transportsektoren, sier Kommunal- og

moderniseringsdepartementet i en pressemelding.

– For oss i den såkalte «null-sonen» vil det gi en alvorlig stigning i sosiale kostnader. Fra null går vi nå rett opp til 14 prosent arbeidsgiveravgift. For vår lille bedrift vil det utgjøre fem prosent økning i totalkostnader, sier Yngve B. Harila.

– Det er en kostnadsøkning, og kan vel dermed legges på regningen til oppdragsgivere?

– Økningen kommer midt inne i et år. Vi prøver å få det inn i våre priser, men det er ikke lett å få forståelse for en så sterk prisstigning overfor våre kunder midt i et år.

– Det må opprettes et «regnskapsmessig skille» mellom ansatte med transportoppgaver og øvrige ansatte. Ellers vil det bli full avgift på alle ansatte. Hvordan kan dette kravet imøtekommes i din bedrift?

– Vi er en liten bedrift. Jeg tror vi skal greie å takle en sånn sak. Vi vet hvem som kjører mobilkran og lastebil. Men vi må se nøyer på maskinsida. Hvis vi greier å synliggjøre at vi har to ansatte på maskin vil vi slippe arbeidsgiveravgift på dem. I alle fall som jeg tolker reglene, sier Yngve B. Harila. Harila er medlem i MEF, samt medlem og fylkestillsvalgt i Norges Lastebileierforbund. ■

FAKTA

- Som arbeidsgiver har du ansvar for å beregne og innbetale arbeidsgiveravgift.
- Arbeidsgiveravgiften beregnes av brutto lønn til de ansatte. Satsen for arbeidsgiveravgiften følger den kommune hvor virksomheten har sitt hovedkontor, og varierer mellom 0 og 14,1 prosent.
- Regjeringen har foreslått å innlemme 31 nye kommuner i ordningen.
- Samtidig er sektorene transport, energi, stål- og tekstilproduksjon samt finans og forsikring tatt ut av ordningen.
- Endringene trer i kraft 1. juli 2014.
- Konsekvensene av EUs retningslinjer har kommet overraskende på norske politikere. Det foregår en politisk prosess for å begrense skadevirkningene.

– Alvorlig for veldig mange

Avgiftsendringen vil ramme distriktsbedrifter som driver kombinasjonsvirksomhet tungt. Det er verst i nord. – Det er veldig alvorlig, sier Randi Pedersen i MEF region nord.

TROMSØ: – Hvis ikke bedriftene greier å videreføre avgiftsøkningen til oppdragsgiver, så vil hele overskuddet bli spist opp på kort tid. Vi vet at marginene er små. Veldig få bedrifter har mer enn fem prosent driftsmargin. Det er veldig alvorlig, sier Randi Pedersen.

Hun er MEFs regionsjef i Nord-Norge, og har på senvinteren vært under sterkt press fra medlemsbedrifter som trenger informasjon om den kraftige økningen i arbeidsgiveravgiften som har dukket opp nærmest ut av intet. Det har ikke vært lett.

Lite info

– Hvis vi har tolket det lille vi har tilgjengelig av informasjon riktig: Hvis du driver transport som skal selges – det vil si faktureres til en kunde – så omfattes det av endringene. Hvis du kun driver egentransport, så gjelder det ikke. Men så snart du fakturerer transporttjenesten må du betale full arbeidsgiveravgift for den ansatte, sier Pedersen.

Man vet ikke ennå hvordan dette skal praktiseres. Eksempelvis hvordan man skal klare å skille time- og dagsverkene for den enkelte medarbeider som delvis er involvert i transport for kunde og delvis til internkjøring.

Mange bedrifter som driver kombinasjon av transport og maskinarbeid vil bli rammet hardt. Både av direkte kostnadsøkning, og av byråkratiet som antakelig vil følge i kjølvannet av endringen.

– Vi vet ikke hva det vil si ennå, men det kan ligge an til mer byråkrati. Det holder ikke lenger å bare føre kjørelister. Man må også skille på kjøring i egentransport og fakturerbar transport. Noen bedrifter har laget en konsernmodell, med separate juridiske enheter for entreprenørvirksomhet og en transportvirksomhet som betjener egne prosjekter og litt kjøring for andre. Her vil transportvirksomheten få full arbeidsgiveravgift på hele virksom-

heten. Inkludert transport for søsterselskapets entreprenørvirksomhet, sier hun.

«Det er ikke bare jeg som har sovet i timen. Det har samtlige politikere!»

Randi Pedersen, MEF region nord

Idioti

Hun kaller hele endringen for idioti at transportsektoren unntas fra den differensi-

erte arbeidsgiveravgiften, og mener Nord-Norges enorme avstander gjør at landsdelen rammes ekstra hardt.

– Hvilket råd vil du gi bedrifter som berøres av dette?

– Det er vanskelig å gi noe råd. Først og fremst må man der det er mulig regne inn 14,1 prosent arbeidsgiveravgift i tilbud på jobber som strekker seg ut over 1. juli. For de som har skilt ut transport som egen juridisk enhet kan det være lurt å se på denne organiseringen på nytt, sier hun.

– Kan norske myndigheter kritiseres for endringen?

– Ja! Det er ikke bare jeg som har sovet i timen. Det har samtlige politikere! Dette handler om hele Nord-Norge, og om livsvilkår for næringslivet her. Region nord tilsvare i avstand Oslo-Roma. Det er vanskelig nok fra før å drive transport her nord. Det er helt bak mål at dette rammer oss nå, sier hun. ■

FRUSTRETT: Randi Pedersen regner med at det blir mer byråkrati av avgiftsendringen.

(FOTO: RUNAR F. DALER)

Fleetguard filter

- Kvalitetsfilter til alle maskiner
- Gir deg lengre levetid på maskinen
- Markedets beste garanti!

Forhandlere over hele landet!

– den avgjørende forskjellen –

1550 Hølen telefon 64 98 20 00 kundeservice@lekang.com

CODAN

Gjør ditt valg enklere...

Totalleverandør av slanger, kuplinger og injeksjonsutstyr

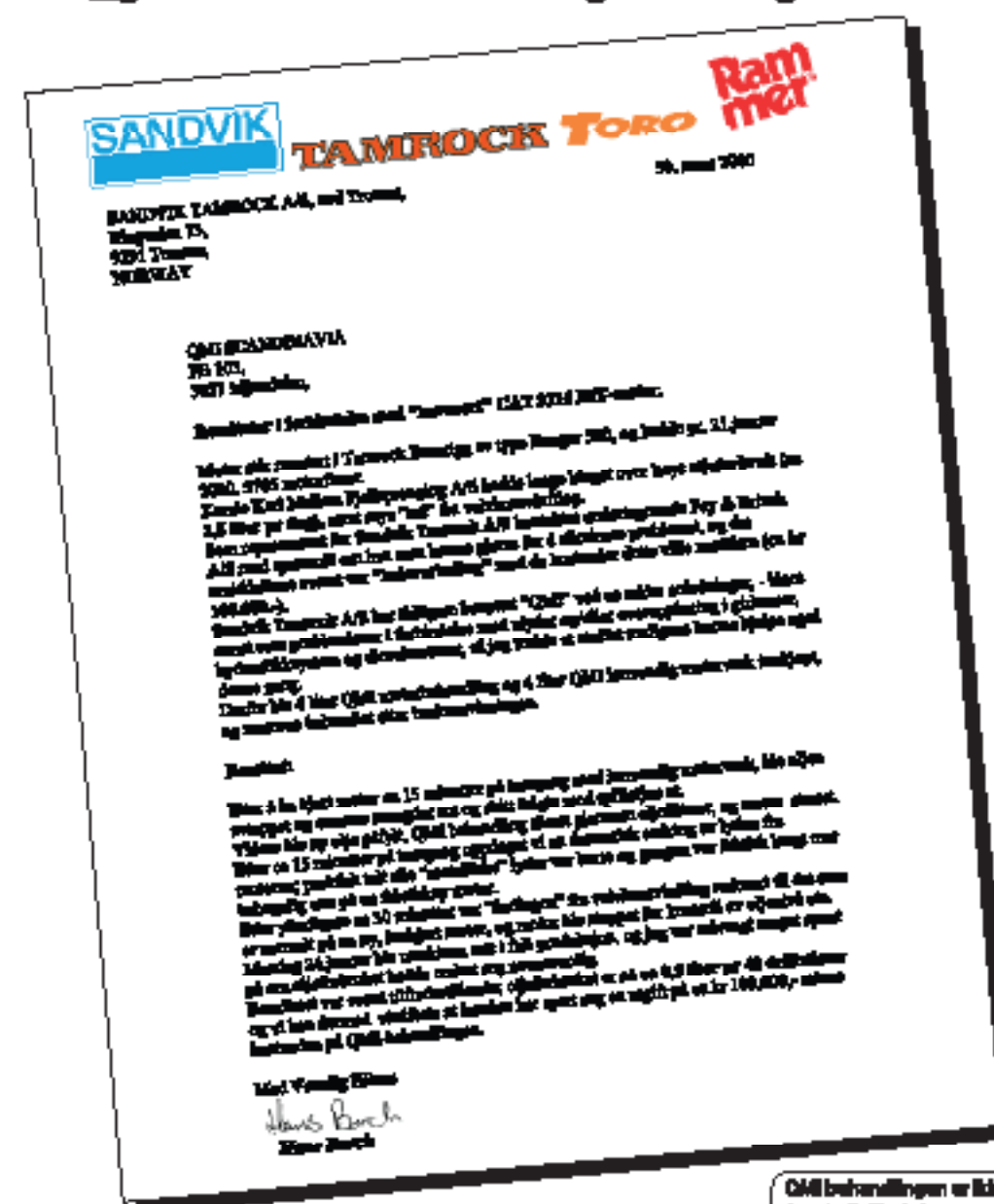
- Industrislanger
- Hydraulikkslanger
- Stålslanger
- Kuplinger
- Injeksjonsutstyr
- Slangeinnsatser
- Ansatsnipler
- Snittringsarmatur
- Kragefittings
- SAE- flenser
- Hurtigkuplinger

Codan AS Karihaugveien 102, 1086 Oslo - Tlf. 22 90 65 50
E-post: firmapost@codan-gummi.no - www.codan-gummi.no

Her kan du lese om hva én av våre kunder, som har fått erfare hva QMI gjør med høyt oljeforbruk!

Kontaktinformasjon, CANIMPORT AS, Thor Johansen
Telefonnummer: + 47 32 87 70 77 | Vår nettside: www.qmi.no

QMI behandlingen er ikke en øjeblikkelig
@vnet øjeblikkelig menes et produkt som
skal forbedre oljen, men en metall i bever-
ning som beskytter friløstslutning på en
unik og langvarig måte.

Prosjekt på skinner

Gnistspruten står høyt til værs når de gamle trikkeskinnene på Ekebergbanen kappes.

– Her skal både skinner, sviller, master, kjøreledninger, fundamenter og masser byttes ut, forteller Implenias anleggsleder Øivind Magnus Pedersen i støyen fra vinkelsliperen.

Av: Runar F. Daler – rd@mef.no

FORF.

Få jobben gjort, velg det beste!

MEFA 2014
Stand nr. F 42 og 48

Slagkraft har gjennom mange år vist at for å rydde langs norske veier, er kun det beste godt nok.

Mange modeller for montering på hjullaster, veghøvel og traktor.

Ta kontakt!

Heggstadmoen 1, 7080 Heimdal
Telefon: 72 89 44 00 - abm@abm.as
www.abm.as

AT0348

Møt oss i Trondheim! proresult
Besøk oss på stand nr A5

Velkommen innom til en hyggelig prat om elektronisk registrering:

- ✓ Timeregistrering
- ✓ Materialuttak
- ✓ Kjøring og diett
- ✓ Verktøyregistrering
- ✓ Avviksmelding og HMS
- ✓ Egne skjema
- ✓ ID-registrering inn og ut av byggeplass

www.proresult.no
Tlf: 57 82 00 06

FAKTA

Bygggestart: Mars 2014

Ferdigstillelse: Oktober 2014 (trikken tilbake i normal drift i november 2014).

Byggherre: Sporveien Oslo AS

Entrepri: Implenia AS er hovedentreprenør, med Håkanes Maskin som underentreprenør på grunnarbeider.

Kontraktssum: 61,4 mill. (eks.mva.)

Omfang: Riving av ett hus (Nordstrandveien 38), riving av Sæter bru (bygges ny med dobbeltspor, ca. 150 tonn totalt), oppgraving av ca. 10 000 m³ jordmasser (eks. ballastpukk, men inkl. masser i landkar), bortkjøring av ca. 9100 m³ ballastpukk, fjerning av 400 m skinner på betongsviller og 1750 m skinner på tresviller, sprengning av ca. 1500 m³ fjell (brukes i linjen), tilbakefylling av ca. 10000 m³ ballastpukk (6450 m³ nedre ballastlag, 3500 m³ øvre ballastlag), bygging av ca. 2100 m skinner med nytt materiell og ca. 700 m med brukt materiell, ca. 160 tonn armering, ca. 1 000 m³ betong.

Den blå Oslotrikken har en spesiell posisjon hos byens befolkning. Lillebjørn Nilsen og Øystein Sunde har sunget om den, og Jan Erik Wold har skrevet om den. Spesielt rask har den imidlertid aldri vært. På Ekebergbanen vil dette bedres en smule nå som strekningen mellom Bråten og Ljabru fornyes. Viktigst er det likevel at det nå endelig blir dobbeltspor hele veien. Sæter bru, som ble bygd under andre verdenskrig, har kun ett spor. Denne flaskehalsen blir nå fjernet, og erstattes med en dobbeltsporet bru.

Utdatert

– Vi begynte med å fjerne kjøreledninger og master den 24. mars i år. Nå er alle kjøreledninger, de fleste master, mesteparten av skinnegangen og nesten samtlige sviller fjernet fra Sæter og hit til Ljabru, sier anleggsleder Pedersen og peker bort på rundingsløyfen på endestasjonen Ljabru.

– Vendesløyfen er bare en tre-fire år gammel, så den skal vi beholde, men resten

skal fjernes og erstattes. Hele strekningen var utdatert og overmoden for utskifting. Totalt skal vi fjerne 400 meter skinner på betongsviller og 1750 meter skinner på tresviller. Videre skal vi fjerne og erstatte ca. 10 000 kubikkmeter jordmasser og ca. 9100 kubikkmeter ballastpukk, forteller han.

– Til å gjøre jobben har vi akkurat fått levert en splitter ny skinnegående Volvo EW160D, og vi regner med å få en til etter hvert. I tillegg har vår underentreprenør på grunnarbeider, Håkanes Maskin, en skinnegående maskin. Per i dag er det totalt tre maskiner på prosjektet, men det blir nok fire-fem gravere og seks-sju lastebiler på det meste.

Kraftigere skinner

De gamle og utdaterte trikkeskinnene er såkalte S40-kilos skinner, som betyr at de veier 40 kilo per løpemeter. De nye skinnene som skal legges er kraftigere, noe som er en forutsetning for at trikken skal kunne kjøre med jevnere hastighet.

– Man kan se overgangen fra de gamle S40-skinne til nye S49-skinne her ved vendesløyfen. Det er slike S49-skinne som nå skal legges på hele strekningen herfra til Bråten. Det er nødvendig med litt kraftigere skinner ettersom hastigheten nå skal kunne økes fra 50 km/t til 70 km/t, sier Pedersen der han står like ved gnistregnet fra vinklesliperen. De gamle trikkeskinnene, som for øvrig er merket med NSB, blir kappet opp i lengder på ca. 16 meter, før de fraktes til Sporveiens eget lager på Holtet.

2 ANLEGGSEDER

– Til å gjøre jobben har vi akkurat fått levert en splitter ny skinnegående Volvo EW160D, sier Implenias anleggsleder Øivind Magnus Pedersen. Maskinen kan sees i bakgrunnen.

3 GNISTFØYK

Gnistene spruter når de gamle trikkeskinnene på Ekebergbanen kappes. Legg merke til at skinnen er merket med «NSB 40», altså er det en S40-skinne (vekt på 40 kg per løpemeter).

CPA – BOREUTSTYR FOR GRAVEMASKINER FRA 5 TIL 50 TONN

MONTABERT
CPA hydraulisk borutstyr for montering på gravemaskiner fra 5 til 50 tonn.

- Tre modeller
- Flere muligheter
- Stangskifter for en stang
- Automatisk stangskifter
- Elektronisk fjernstyring
- Trådløs radiokontroll

Hos oss får dere kjøpt den originale!

IRM Norge AS
Tlf: 63 84 62 00
mail@irm-norge.no
www.irm-norge.no

Forhandlere:
Hordaland / Sogn og Fjordane: Åsane Mek. Industri AS - 55 19 02 45
Rogaland: Aarsvold Kran og Hydraulikk AS - 51 62 29 90
Trøndelag: HOB Verkstedssenter AS - 72 45 40 40

Besøk oss på Anlegg 2014 stand nr. 1

MEFA 2014 stand A1 og 2

25 år IRM

FREMTIDENS AVFALLSHÅNDTERING

Metro og Molok er våre bestselgere der avfallet samles i dypbrønner som er plassbesparende og gir minimalt med lukt.

METRO UNDERGRUNN
er den mest moderne og plassbesparende løsning på avfallshåndteringen på markedet. Med Metro får du plass til hele 2 stykk 5 kubikkliter containere innenfor areal av en standard parkeringsplass. Vondtfullt avfall kan dermed tas bort til annet.

MOLOK® DYPOPPSAMLER
er den klassiske avfallsbrennen – semi undergrunn. Her er kvalitet, design og driftssikkerhet kombinert på en helt unik måte. Med Molok oppbevares 100% av avfallet under bakken.

STRØMBERGS
STRØMBERGS-PLAST.NO

Ta kontakt for et meget konkurransedyktig tilbud!

Telefon: +47 64 00 29 00 Mail: office@strombergs-plast.no

– En av grunnene til at de kuttet i akkurat den lengden er at vi ved transport måtte hatt følgebil dersom lasten er over 17 meter lang. Skinnene kan kanskje gjenbrukes til industrispor e.l., funderer Pedersen.

Mindre støy

Alle svillene, de aller fleste av tre, skal også byttes ut og erstattes av moderne betongsviller, tilsvarende de som brukes på jernbanen. Samtidig byttes også alle klemmer eller klips ut, altså festeordningen mellom sviller og skinner.

– Alle de gamle britiske klipsene av typen Pandrol skal erstattes av moderne «fastclips». De vil også redusere støy langs banen, fordi de består av plast i selve overgangen mellom skinne og sville. Når trikken kjører oppå skinnene vil plast mot jern skape vesentlig mindre støy enn jern mot jern, slik tilfellet har vært med de tradisjonelle klipsene, utdyper Pedersen.

– De gamle jernklipsene blir for øvrig sendt til gjenvinning. De har en viss verdi.

Forurensede masser

Det er imidlertid ikke bare å legge nye sviller og skinner i den gamle traseen. Alle de gamle massene og ballastpukken må byttes ut først. I tillegg blir traseen endret noe.

– Vi må fjerne ballastpukken og massene under pukken. Vi skal «traue» ut alt sammen og kjøre på med nye masser. Eller, det vil si, det er vår underentreprenør Håkanes Maskin som gjør selve jobben. De gamle massene er for øvrig noe forurenset. Det dreier seg om gamle kreosotsviller, litt olje og finstoffet i ballastpukken, altså et normalt forurenset sporområde i tiltaksklasse tre. De forurensete massene blir sendt til egne godkjente deponier i nærheten, sier Pedersen.

– I tillegg skal enkelte svinger bli litt mindre krappe enn tidligere, slik det kan bli mulig å kjøre med jevnere hastighet.

ENSPØRET BRU: Anleggssleder Pedersen står oppå Sæter bru, som ifølge ham selv blir den største utfordringen på prosjektet. Det gamle bruelementet skal kappes av og løftes vekk i én operasjon. Deretter skal det bygges nye landkar på begge sider, før to nye bruelementer løftes på plass.

Utfordrende bruarbeider

Et prosjekt som dette vil alltid by på visse utfordringer. Ikke minst i et tettbebygd og -befolket område som Nordstrand i Oslo.

– En av de største utfordringene er å få ting ut og inn av anleggsområdet. Det er svært trangt overalt, med mye trafikk,

mange mennesker, naboer, barnehager og skoler, osv. Det er i det hele tatt mange hensyn å ta til enhver tid, noe som gjør at logistikk og transport tar lengre tid enn normalt, sier Pedersen.

– Den aller største utfordringen på prosjektet er nok likevel rivning av den

Euroskilt – komplett leverandør med spesialkompetanse innen flere områder.

Bilparkering	Oppsettning	Vegmarkering	Arbeidsavsperring	Anlegg
Vegavsperring	Diverse	Lukking	Utslipp	

Kontakt oss på: 0 60 80 post@euroskilt.no

Besøk oss på stand G4

EUROSKILT
www.euroskilt.no

SAFARI company

PROSJEKT

gamle og etablering av en ny tosporet Sæter bru. I tillegg skal ny perrong og stasjonsområde med universell utforming etableres på Sæter. Det er usedvanlig trangt der, og det blir en prøvelse å få det til. I forbindelse med bruarbeidene blir vi nødt til å stenge den sterkt trafikkerte Nordstrandveien minst et par netter, i tillegg til å etablere midlertidig lysregulert ett-felts kjøring der en periode. Vi skal kappe av hele det gamle bruelementet og løfte det vekk i én operasjon. Deretter skal det bygges nye landkar på begge sider, før to nye bruelementer løftes på plass, sier Pedersen.

I rute igjen

– Når den nye brua og det sammenhengende dobbeltsporet kommer på plass, vil det kunne føre til hyppigere avganger og muligens også bidra til noe kortere reisetid. I det minste vil det bli lettere å overholde rutetidene. Vi skal i utgangspunktet være ferdige med vår jobb 15. oktober i år. Deretter vil det blir en testperiode på noen uker, før trikken igjen skal kunne gå som normalt i november, avslutter Pedersen. ■

KRAFTIGERE: Overgangen fra de gamle S40-skinne til nyere S49-skinne ved vendesløyfen på Ljabru, som kun er noen få år gammel. Snart skal alle skinnene på strekningen være like kraftige som den til venstre for skjuten (S49).

PRESISJON: Klypa på den skinnegående Volvo-maskinen løfter lekende lett opp de lange skinnene. Men føreren må være stødig på hendene.

GJENVINNING: De gamle jernklipsene blir sendt til gjenvinning.

MASKINSTABLES!

RECON WALL®

FOR DE VIRKELIG STORE OPPGAVENE

Når du behøver en støttemur som både skal være estetisk og kraftfull, er ReCon et suverent valg. Blokkene har en unik utforming som gjør kurver og vinkler enkle å legge. Kraftfull, stilig og enkel!

SYSTEMBLOKK

TH. 05 05 00 00 – E-post: mail@systemblokk.no – www.systemblokk.no
Velg miljøvennlig med betong og mur, velg Systemblokk!

GUMMI-INDUSTRI A.S

DRAMMENS MATTA

- BEST NÅR DET SMELLER!

post@gummi-industri.no
www.gummi-industri.no

GUMMI-INDUSTRI A.S

Postadresse: TF: 32 83 39 00
Postboks 4127 Fax: 32 83 96 81
3005 Drammen Mobil: 90 55 22 32

Utstyrsspesialisten for anleggsmaskiner

ARDEN
EQUIPMENT

Når kvalitet teller!

MK
MASKIN OG KONSULT AS
uten prestasjonsangst

ROCKWHEEL

Tlf: 64 83 65 30 • Industriveien 6, 2020 Skedsmokorset • post@mogk.no • www.maskinogkonsult.no

Q-SAFE

VERDENS SIKRESTE

REDSKAPSFESTE

NYHET!

Q-Safe™ er engcons nyutviklede hydrauliske sikkerhetsfeste for gravemaskiner med tredobbelt sikkerhet.

- + Sikker, robust og pålitelig
- + Godkjent og klassifisert løftekrok
- + Sveiset i stål med høy trykkløsthet
- + Lavt innbyggingsmål
- + Lav vekt

engcon

engcon Norge Jernkroken 1B, P.B. 80 Kalbakken, N-0602 Oslo
Telefon 22 91 80 50 | Fax 22 91 80 01 | www.engcon.com/norge

engcon | Norge

GÅ TIL EN SOM KAN DET - GÅ TIL FELLESKJØPET

Standnr.
26-28 og
38-42

Velkommen til
Felleskjøpets stand på MEFA!

En stormønstring av nyheter, fagkompetanse,
produkter og gode messetilbud!

Tlf: 03520
www.felleskjopet.no

VA **AKTUELT**

Kjeldaas AS i samspillskontrakt

**Beste no-dig-
prosjekt i
Skandinavia**

Borettslaget Brøttet i Drammen er kåret til Skandinavias mest innovative nodig-infrastrukturprosjekt. Kjeldaas AS har vært hovedentreprenør i det nyskapende samspillsprosjektet.

Av Odd Borgestrand og Jørn Söderholm – jos@mef.no

DRAMMEN: Borettslaget med 121 leiligheter oppdaget at vannledningen har grodd helt igjen etter 40 års bruk. Problemet var at ledningen, som er på totalt 5000 meter, lå på tre til fem meters dyp. Oppgraving av et helt borettslag var ingen aktuell problemstilling.

Dermed måtte aktørene i prosjektet finne fram til strategiske punkter der de kunne etablere kirurgiske gravehull og bore seg inn til de enkelte boenhetene.

På den måten ble det realisert et nytt, felles rørsystem for 121 leiligheter i Brøttet, med minimal oppgraving.

Samspill

Sju ulike selskaper inngikk en såkalt samspillkontrakt. Dette er en kostnads-effektiv samarbeidsform som bygger på gjensidig tillit mellom aktørene. Alle deltakerne fikk være med fra starten og sammen forme prosjektet. Hele prosjektet

blir utført med såkalt «åpen bok», det vil si full åpenhet om tillegg og fradrag innenfor den avtalte målpris, basert på enhetspriser for alle aktiviteter.

Hovedentreprenør for Brøttet-prosjektet har vært entreprenørfirmaet

«Det har vært et lærerikt samspill mellom fem aktører»

Prosjektleder Hendrik Panman, Kjeldaas AS

Kjeldaas AS, som holder til i Sande i Vestfold. Øvrige partnere var Hallingplast AS, ØPD AS, Båsum Boring AS, Steam-Clean, Åssiden

Rør AS og VA-teknikk/Asplan Viak AS.

– Det er så mye usynlig vi driver med. Den usynligheten er selvfølgelig ønskelig, men er også årsak til at det får lite oppmerksomhet. Det er derfor ekstra moro nå å få denne prisen, sier Hendrik Panman. Han er anleggs- og prosjektleder i Kjeldaas AS, og har vært graveentreprenørens leder på prosjektet. Og han gjør det gjerne igjen.

Nye løsninger

– Det har vært et svært interessant å være med på å etablere nye vannledninger til

120 leiligheter uten å hel omvende et helt borettslag. Det har vært et lærerikt samspill mellom fem aktører. Vi har vært hovedentreprenør, men alle har bidratt vesentlig med å finne nye løsninger underveis. Samspillkontrakt gjorde det enkelt å håndtere endringene, og alle parter kunne ha full fokus på gode optimale løsninger. Også representanter for borettslag har kommet med gode innspill underveis når de etterhvert med egne øyne så muligheter gjennom god lokal kunnskap, sier Panman til Anleggsmaskinen.

Som en følge av utfordringene i Brøttet ble det utviklet flere nye produkter og metoder som vann- og avløpsbransjen i Skandinavia nå får glede av. Båsum Boring utviklet en liten borerigg som sørget for etablering av rørgater gjennom fjell og løsmasser. Hallingplast AS utviklet et nytt «rør i rør»-system for utvendige vannledninger. Østlandske Plast og Dykk (ØPD) videreutviklet en fordelingskum som erstattet de gamle stoppekranene.

Kostnader

I tillegg til nærmest gravefri framføring av nye vannledninger har VA-rådgiver Arve Hansen i VA teknikk AS beregnet wat borettslaget har spart over 20

GRAVING: Borettslaget Brøttet fikk et nytt, felles rørsystem med minimal oppgraving.

(FOTO: ODD BORGESTRAND)

prosent kostnader i forhold til konvensjonell graving. I det regnestykket inngår ikke fordeler som raskere anleggstid, mindre overflate-inngrep og dermed totalt sett betydelig mindre ulemper for beboerne. Det var alle disse kvalitetene

som gjorde at fagjuryen i SSTT mente at Brøttet borettslag og alle involverte parter fortjente årets innovasjonspris.

En søknad til Innovasjon Norge med hensyn til støtte til utvikling av nye prinsipp for prosjektering, ny boretek-

nikk og utvikling av nye produkter etter «rør-i-rør»-prinsippet også utomhus, nådde ikke fram.

– Vi måtte til Danmark for å hente en skandinavisk innovasjonspris. Firmaer i norsk vannbransje har greid å skape et

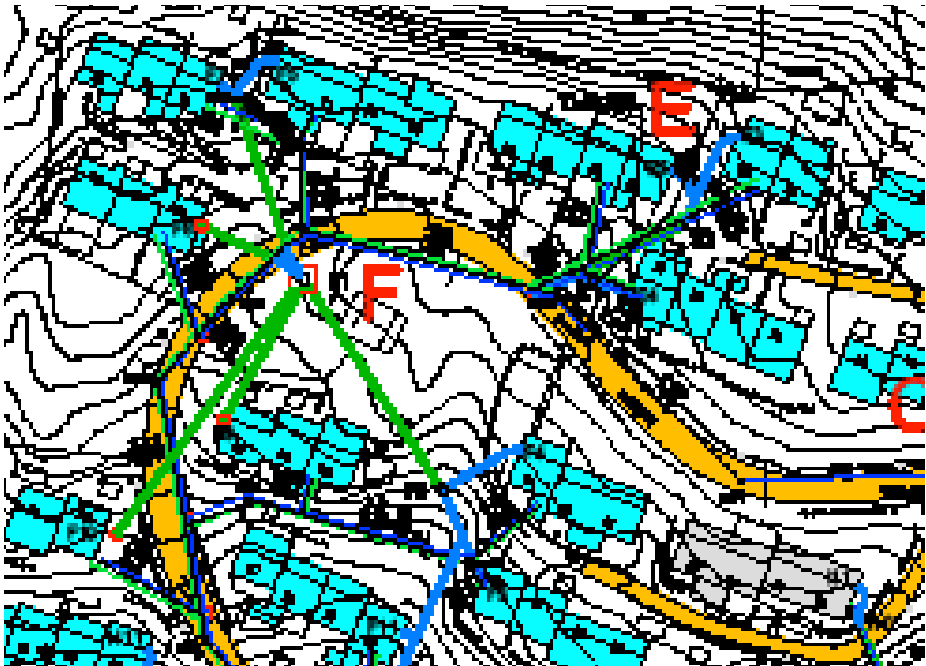
PRISUTDELING: Fagjuryens leder Erling Holm (t.v) delte ut årets innovasjonspris til rådgiver Arve Hansen i VA teknikk, Steinar Tragethon i Hallingplast AS og Hendrik Pandman fra hovedentreprenør Kjeldaas AS.

(FOTO: ODD BORGESTRAND)

KIRURGISK: Fra sentralt plasserte gravehull ut til boligene i feltet. Boreriggen er utviklet

ble det boret i stjerneform for å trekke vannledninger av Båsum Boring AS til prosjektet. (FOTO: KJELDAAS AS)

BOLIGFELTET: Utsnitt av planen. Blå strek er graving, grønn strek er boring.

UTVIKLING:
Prosjektet bidro til utvikling på flere fronter. Dette er ØDPs nyutviklede kum til prosjektet. (FOTO: KJELDAAS AS)

helt nytt system for ledningsfremføring i trange boområder. Det er vi stolt over, sier rådgiver Arve Hansen.

Arbeidene i prosjektet ble utført i perioden september 2012 til oktober 2013, med stillstand i kuldeperioden januar-mars 2013. ■

Prisen

Det var i begynnelsen av april at foreningen Scandinavian Society for Trenchless Technology (SSTT) kåret Brøttet borettslag til Skandinavias mest innovative infrastrukturprosjekt innen gravefrie metoder. Det skjedde på SSTTs årsmøte i København. Konkurransen handler om erfaringsutveksling om gravefrie prosjekter mellom kommuner, rådgivere, entreprenører og andre aktører som arbeider med no-dig i Norge, Sverige og Danmark.

Fagjuryen la vekt på måten prosjektet i Drammen ble gjennomført på, der hensynet til beboerne i borettslaget sto i sentrum under hele prosjektperioden.

Årets miljøpris gikk til den danske byen Skanderborg, som har fornyet sin hovedvannledning på en meget miljøvennlig måte. Entreprenørene fikk ingen klager fra byens innbyggere under prosjektperioden, og prisen for ledningsfornyelse med NoDig var en tredel av beregnede kostnader for konvensjonell graving.

Totalt 11 prosjekter var påmeldt til årets konkurranse. Oslo og Bergen kommuners bidrag var med i finalerunden, men denne gang var det altså Drammen som stakk av med den viktigste prisen.

MEFA 2014
Stand A54-59

Nye demokjørt og brukte maskiner på lager

FREDHEIM MASKIN AS

Myrerveien 1, 1820 Spydeberg
Tlf.: 69 80 88 30
post@fredheim-maskin.no
www.fredheim-maskin.no

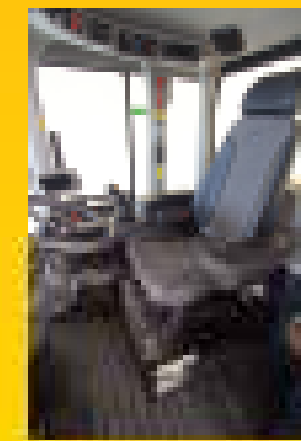
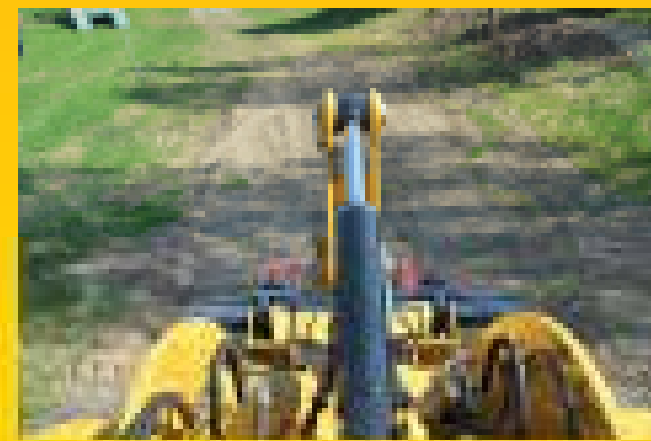
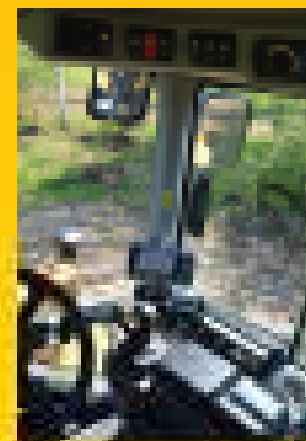
ROBUST, RØFF OG ROMSLIG

Det nye generasjonen 200C, 250C og 300C har bestet sin dagelighet i markedet. Det er ingen tvil. Disse maskinene tilbyr betydelig komfort, høy ytelse sammen med et generelt driftsforbruk.

Maskinene har sparer i begge retninger som kan holdes inn ved full belastning, gir høy akselerasjon og dermed økt driftsfart og produktivitet.

Kontakt sales og service for et bestillings og driftsforbruk. Besøk: www.pon.no og www.pon.no.

	200C	250C	300C
Motor effekt	100 kW/130 hp	110 kW/150 hp	130 kW/175 hp
Vekt	12 t	14 t	16 t
Driftsforbruk	2,1 m³	2,5 m³	3,0 m³

Fredheim Maskin AS
www.fredheim-maskin.no

MEFA
Maskinutleier
Med komplett tilbehør

Favoritt i reprise beholder høy klasse

- når arkitektur, miljø og naturmaterialer forenes
BETONGPRODUKTER

HELLER
STØTTEMUR
BETONGSKULTPTURER
SPEILBASSENG

IBF Norge AS
Vognveien 2072 DAL
Tlf.: 98 50 45 55
Fax: 63 95 35 33
post@ibf-norge.no

PEILBORING

OPPRUSTEN PÅ FORREDELSE OG LIFT FORLENGELSE

IBF AS er en av de største produsentene av betongprodukter i Norge, og vi har et stort utvalg av produkter som passer til alle typer bygging. Vi har et stort utvalg av produkter som passer til alle typer bygging. Vi har et stort utvalg av produkter som passer til alle typer bygging.

For mer informasjon om våre produkter og tjenester, kontakt oss på telefon 98 50 45 55 eller på e-post post@ibf-norge.no

IBF Norge AS
Vognveien 2072 DAL
Tlf.: 98 50 45 55
Fax: 63 95 35 33
post@ibf-norge.no

SITECH
TECHNOLOGY
TECHNOLOGY

TRADISJON • INNOVASJON • INSPIRASJON

Spesialbygget med skjær

Gunnar Hognerud ville ha en Cat 18-tonner med doserskjær. Men det har ikke Cat i sortimentet. Pon Equipments tekniske avdeling heiv seg i skruing. Her ser du resultatet.

Av Jørn Söderholm - jos@mef.no

HOVET: Her står en flunkende ny Cat 316E ute på tomte hos Gunnar Hognerud AS i Hol i Buskerud, klar til å tas i bruk på hyttetomting og grøfterensk. Den ser nokså standard ut, men doserskjæret på undervogna er skreddersøm.

– Vi har tidligere kjørt en 312C. Nå ville vi gå opp i størrelse, og da var 316E et naturlig valg. Men vi ønsket en maskin med skjær. Og det skulle være en Cat, sier daglig leder Gunnar Hognerud.

18 tonn

Men Caterpillar leverer ikke skjær på gravere fra 18 tonn og oppover. Selger Kjetil Deinboll satte Pon Equipments tekniske avdeling på saken. 40 timers skruing senere var saken løst: Skjæret fra en 314E var ferdig montert på Hogneruds maskin.

– Skjæret er 2700 mm bredt. Cat 316 er 2600 mm bred, så det passer perfekt, sier teknikerne Simen Bergsens og Rolf Riiser. De måtte selv konstruere festebraket-

DOSER: 18-tonneren skulle ha doserskjær. Gunnar Hognerud AS nyeste investering er klar til jobb med hyttetomter og grøfterensk. (FOTO: ARNE HARALD HOGNERUD)

tene til skjæret. Det tok utgangspunkt i festebrakettene til 314, forsterket dem noe og tilpasset dem til 316-en. I tillegg måtte alt av hydraulikk til skjæret legges opp, og det måtte monteres en styrespak for skjæret inne i hytta.

– Teknisk avdeling har gjort en kjempejobb! Vi gratulerer Gunnar Hognerud med ny maskin, sier produktsjef Vilundur Theodorsson i Pon Equipment.

Pon Equipment tilbyr denne ombyggingen på 316E og 318E. ■

FESTE: Skjær og braketter ble hentet fra en Cat 314. Monteringen tok 40 timer. (FOTO: PON EQUIPMENT AS)

BK Hengeren
Hengeren for de kvalitetsbevisste

Cargohenger
Karende: 240x145 og 340x145

Maskinhenger
PL 34300
oppføringsbruer
kort sløyfevei
Totalvekt 9950g

Varehenger
Totalvekt 2700kg

Over 70 modeller!

www.bkhengeren.no

Finn din forhandler på bkhengeren.no

Orkel Direkte

Norskproduserte kvalitetshengere
– med solide konstruksjoner!

Orkelhengere lages i 11 størrelser, og alle er typetegnet for 4000V.

Orkel 30 er utviklet og konstruert for de tøreste transportoppgavene. En kraftig frontbjørn hindrer spill framover. Modellens konstruksjonsmetoder gir sikker transport av gods.

Orkel 30 er utstyrt med langt drag og hydraulisk baklås med standard. Parkeringsbryt og slangeholder er integrert i draget.

Hengeren har en kraftig H-serie med solide lagplanker og bremser på fire hjul. Bremsene har selvregulerende bremsesystemer. Orkel 30-hengeren er bygget i 100% stål og har et rent og moderne utseende.

Du treffer oss på stand C9

Orkel DX130

Distribueres også av Felleskjøpet

Tlf: 72 48 80 00 www.orkel.no
formarked@orkel.no

*Good things
come in
small packages*

TOPCON

VANGUARD
TECHNOLOGY
HiPER SR
NETTVERKSMOTTAKER

Topcon HiPer SR

Topconmodellen for anngrenermer!

HiPer SR er en meget let skruemontasjemodell som er bygget for alle værktøjsgrupper og har nyeste antenneteknologi i beskyttet sammen med receiver og batteri for langt 28 dagers drift.

120 karakter sørger for god plass til alle verktøysgrupper. Standard oppsett forklarer med TESLA GRS HI mottaker og bester måle-tekstene i tillegg til 744 tekster for å forklare og påminne om mange funksjoner. Ofte er også brukerne til å ha enkle og intuitive med plass til 10 000 data slik at en kan lagre målingene og anngrenermer.

Dette er en rekkevisningsmodell for den som vil ha den aller beste og de vil få den billigst med rekkevisningsmodellen for 1500 gram.

TopNET

Tilbudspåsett på komplett pakke med 1 års valgfrist TopNET eller GPS administrasjon

kr 134.000,-

1-dagers kurs inkludert!

Finns i alle typer og funksjoner i tillegg til Bluetooth, batteri og skriveblad.

*High Speed
Tracking*

TOPCON

PS SERIEN
ENMANNSTASJON

Topcon PS Serien

Lynrask, robust og vanntett!

Topcons nyeste enmannstasjon rettet mot landmåleren og stikkere med et øye for kvalitet og hastighet!

- Enmannstasjon og PS-modellen gir et resultat i løpet av 5 sekunder.
- Densit (Ras) teknologi – Sørger til å hjelpe person i vanskelige omgivelser. Finest resultat automatisk igjen etter at den person har forlatt stasjonen.
- Lyttest og høring av målingene – høy nøyaktighet både ved måling med og uten person.
- LongLink – Fjernlig kommunikasjon med 800 meter rekkevidde.

LONGLINK **MAGNET**

- Vannett – IP 65 beskyttelse for allverdens bruk i alle typer vær.
- Magnet Field programvare med magnetisk oppsett.
- Automatisk måling av høyde og bredde med magnetisk oppsett.
- Tiltak – Automatisk oppsett av Topcon system for dataoverføring og oppsett av målingene med magnetisk oppsett.

Pris fra kr 155.000,- eks. mva. *Se brosjyre for mer info!*

tlf: 33 48 93 70

Quality since 1983

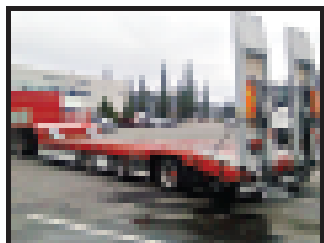

GULLKANT

ROJO

Langender

fria

Nor-Slep AS - tlf: 33 48 93 70 - Finsdalsveien 31 - 3265 Sandefjord - norslep@norslep.no - norslep.no

Pon Rental inntar Østlandet

Her klipper sjefene snora for Pons store utleie-satsing på Østlandet.

Av Jørn Søderholm - jos@mef.no

RYGGE: – Vi har allerede hatt mange henvendelser fra kunder som synes det er lettere å leie når vi er i nærheten, sier Jone Ølberg.

Han er leder for Pon Rental. Dagen før påskeferien bisto han Pon Norge-sjef Inge Stensland i den offisielle åpningen av Pon Rentals nye avdeling på Østlandet. Utleie-avdelingen ledes av nyansatte Ole Andreas Eriksen. Allerede i januar leide han ut den første maskinen, som da måtte hentes fra avdelingen i Kristiansand.

Utleiemarkedet er i vekst. Rundt 30 prosent maskinene på norske anlegg er leiemaskiner. Pon Equipment ventet at den skal stige, og nærme seg 50 prosent. Lokaliseringen på Årvoll ved Rygge er ingen tilfeldighet.

FORIS

ÅPNING: Rental-sjef Jone Ølberg (t.v.) og Pon-sjef Inge Stensland åpner Pon Rentals første avdeling på Østlandet. Skuffene tilhører to av 27 Cat-maskiner i avdelingens stall.

(FOTO: JØRN SØDERHOLM)

SOLIDE OG VARIGE SAMFERDSELSLØSNINGER

Ferdig betong

Ølen Betong leverer betong til alle samferdselsprosjekter over hele landet. Mobile betongblandeverk kan flyttes og slippes for produksjon og leveranser på anlegget.

Tunneltetting

Våre betongelementer gir trygg brann-, vann- og fuktisikring av tunneler. Stor styrke, enklere vedlikehold og lettere leveringskostnader er noen av fordelene. Vi har levert elementer til over 100 tunneler i Norge!

Asfalsystemer

Vi har komplette asfalsystemer med rør og lumner i betong. Produkter med høy styrke og lang levetid gir en forutsigbar fremtid.

STEN

TE. 63 77 62 00 info@olenbetong.no olenbetong.no

Ølen Betong

Prosjekter

– Det er store prosjekter i nærheten. For eksempel det nye sykehuset på Kalnes, og Follobanen som er under oppstart. Det er kort avstand inn til Oslo, og fergen til Vestfold er rett rundt hjørnet, sier Ølberg.

Fra før har Pon Rental avdelinger i Stavanger, Bergen, Kristiansand og Trondheim. Den nye avdelingen i Rygge er første ledd i en treårsplan for å dekke Østlandet. Neste år blir det utleie på Rudshøgda og i 2016 på det nye hovedanlegget som er under bygging på Berger.

Pon Rental har 320 Cat-maskiner i utleie, fra 900 kilo til 50 tonn. Det kommer i tillegg til 270 lifter og «en del» dumpere, samt en hel del skuffer, klyper, hammere og annet utstyr til maskinene. Rygge-avdelingen tilbyr en stall på 27 Cat-maskiner, samt en del mindre maskiner. Deriblant et knippe minidumpere fra Wacker Neuson. Et Cat CS66B valsetog sto på tomte på åpningsdagen, for levering til kunde rett etter påske. Valsen var da klargjort Trimble komprimeringskontrollutstyr, for å oppfylle dokumentasjonskravene i Håndbok 018.

Det koster mye penger å starte opp med utleie av anleggsmaskiner. I fjor gikk Pon Rental for første gang i pluss, med en omsetning på 150 millioner. Der i gården er det maskiner som gjelder. Brakker, toaletter og sånt er det dårlig med.

– Et resultat av en klar strategi mot spesialisering. Våre rental-medarbeidere er eksperter på maskiner. Og det er den samme serviceorganisasjonen som jobber for kunden uansett om det er nytt, brukt eller utleie. Det gir effektivitet, sier administrerende direktør Inge Stensland i Pon Equipment. ■

KUNDER: Maskinselger Ivar Holth huker gjerne tak i gode kunder. Asle Berg (t.v.) i Grimsrud og Terje Andersen i Råde Graveservice, for eksempel.

FLEKKEFJORD PRODUKTER AS
- gir deg gode opplevelser

RASK LEVERING

CE

Våre produkter blir produsert i Norge i PAMX 400 / 500mm - Produzent av utstyr fra 0,3 til 80 tonne gravemaskiner

Flekkefjord Produkter AS - Svegeskogen 11 - 4400 Flekkefjord Tlf 38 32 70 70 post@graveutstyr.no

Verdens raskeste gravemaskiner

NY 6MCR 8MCR, 10MCR
- 6 tonn - 8 tonn - 10 tonn

- Hastighet på belter opptil 10 km/t
- Den optimale kombinasjon gravemaskin/kompaktlaster
- Maskinen som kommer til der andre må gi tapt

NORMANN+OLSEN
MASKIN AS

Ringrikeveien 155/157, postboks 55, 1313 Vøyenenga
Tlf: 6717 8400, Fax: 6717 8480, NO 921502958 MVA
E-mail: nom@nom.no www.nom.no

Mecalac

Norge rundt med biler og maskiner

2

2

2

Volvo kjører landsomfattende demokaravane med lastebiler og anleggsmaskiner.

Av Jørn Söderholm – jos@mef.no

I år har Volvo Trucks og Volvo Maskin slått seg sammen, og kjører en stor og tung felles demo-turné med lastebiler og maskiner. Her blir det anledning til å se og prøve mye nytt og aktuelt utstyr for anleggsfolk.

– Veldig spennende! Vi har med oss hele rangen av Euro 6-modeller, og et bredt oppsett av den svært populære FH16. Volvo har fornyet hele lastebilprogrammet på 18 måneder. Vi gleder oss til å vise det fram, sier PR- og markedschef Torstein Magelssen i Volvo Trucks.

Nord og sør

Turneen er todelt: Den første delen går i Nord-Norge i juni, med start i Kirkenes 2. juni og siste stopp i Bodø 19. juni. På lastebilsiden inneholder karavane flere interessante nyheter for anleggsbransjen.

– Anleggshøydepunktet er nye FMX med Dynamic Steering. Det er som å kjøre hjullaster med joystick. Veldig lettkjørt. Vi har også med FMX med luftfæring og ekstra høy markfrigang, sier Magelssen.

Nye FH16 er nylig lansert, og produksjonen har først nylig kommet i gang. Likevel har den norske Volvo lastebilimportøren greid å få tak i tre FH16 til karavane, i tillegg til en FH. Her dreier det seg om ulike oppsett av singel bil og vogntog, dumper og det tyngste og verste tømmervogntog for å demonstrere kapasiteten.

– Vi er nødt til å ha med FH16 når det skal kjøres karavane i Norge. Tyngst og verst er mest populært ute på stoppestedene. I fjor kjørte vi en demo-rute på 9700 kilometer transportavstand. Den mest populære bilen da var FH16 tømmervogntog. Det gikk 28 000 kilometer på turen, ler Magelssen.

Med i karavane er også Norsleps nye Quadrowall tippsemi, som bygger

på en helt ny chassikonstruksjon. Den ble lansert første gang i fjor høst.

På den nordnorske av turneen er anleggsmaskinene med som last og til utstilling på stoppene. Volvo Maskins lokale distriktssjefer stiller opp og presenterer maskinene, men det blir begrenset anledning til å prøvekjøre dem. På den sørnorske delen, etter sommerferien, blir det derimot mere hands-on.

– I tillegg til stoppene hos Volvos lastebilforhandlere blir det ca ti «anleggsstopp» i grustak og pukkverk. Der får man anledning til å prøve maskiner og kjøre lastebiler med lass. Vi har med flere maskiner, og ikke minst flere tunge maskiner på denne delen, sier informasjonssjef David Kristianslund i Volvo Maskin.

I tillegg til anleggsmaskinene får man her god anledning til å prøve den nevnte tippsemien, samt en FH16 750 6x4 dumper og en FMX 540 8x4 dumper.

Stoppesteder

De to Volvo-selskapene gjorde et lignende demo-samarbeid i 2011, men i langt mindre skala og med færre stoppesteder enn i år.

Del to av turneen starter omkring skolestart. Den skal innom Transportmessa og Dyrskun. Anleggsstoppene er i skrivende stund stedfestet, men ikke eksakt tidfestet. Det går i omtrent denne rekkefølgen, fra ca 20 august:

- Lillehammer, Litra grus
- Mjøndalen, Gevelt grustak
- Elverum, Ydalir grustak
- Bamble, Skjerkøya pukk
- Mo i Rana
- Klæbu, Forset grus
- Molde, Nordhaug pukkverk
- Mjåvatn
- Jæren
- Bergen, Os
- Sandane, Eide sandtak

1 STERKEST:

Volvo FH16 er tilbake som verdens sterkeste serieproduserte lastebil. Nå i Euro 6-utgave, med opptil 750 hk og 3 550 Nm. Den er med i Volvo-karavane. (FOTO: VOLVO)

2 TIPP:

Norslep lanserte tippsemitralla Quadrowall på Transportmessa (bildet) i fjor. I år er den med i Volvo-karavane landet rundt. (FOTO: JØRN SØDERHOLM)

3 MASKIN:

Maskinene kan prøvekjøres på anleggsstoppene, sier informasjonssjef David Kristianslund i Volvo Maskin. Bildet er fra Dyrskun i fjor. «Henger-graveren» ECR25D i bakgrunnen er med på hele turneen. (FOTO: JØRN SØDERHOLM)

4 ANLEGGSBIL:

Gleder meg til å vise nye FMX med Dynamic Steering. Det er som å kjøre hjullaster med joystick, sier PR-sjef Torstein Magelssen i Volvo Trucks. (FOTO: JØRN SØDERHOLM)

FAKTA

VOLVO-KARAVANEN

Lastebiler: FH, FH16, FE, FM, FL og FMX i diverse utgaver og oppsett

Hjullastere: L25F, L30G, L60G

Gravere: ECR25D, ECR58D, ED140DL

Kompaktlastere: MC70D

Anleggsvals: SD75

Disse er med på første del, i juni. På anleggsstoppene i andre del blir det flere og tyngre maskiner.

FORTS.

TUR: Mercedes-karavanen på tur til Kirkenes. Dumpervogntoget er basert på MB Arocs 2658. (FOTO: BERTEL O. STEEN AS)

Mercedes-karavanen 2014 er i gang

Bertel O. Steen kjører Norge rundt med 12 Mercedes lastebiler og busser. Arocs tippsemi og tippvogntog mest interessant for anleggsfolk. Karavanen startet i Bergen rett etter påske og avsluttes på Gol 20. juni. 12 kjøretøyer inngår i demonstrasjonskaravanen. Av disse er det tre busser og én Fuso. De øvrige er Mercedes-Benz lastebiler med ulike påbygg. For anleggsbransjen vil de mest interessante være to røslige Arocs-er: En 2658 tippvogntog og Mercedes´ sterkeste Arocs 2663 trekkvogn med en Carnehl tippsemitralle. Alt er naturligvis i Euro 6-utgave

Reiseruten

Første del av turen, fra påske til 17. mai besøkte karavanen Vest-, Sør- og Østlandet.

21. mai: Kirkenes	10. juni: Verdal
22. mai: Hammerfest	11.-12. juni: Trondheim
23. mai: Alta	13.-15. juni: Storåstreffet
26.-27. mai: Tromsø	16. juni: Surnadal
28.-31. mai: Harstad	17. juni: Molde
2.-3. juni: Bodø	18. juni: Ålesund
4. juni: Mo i Rana	19. juni: Fagernes
5. juni: Mosjøen	20. juni: Gol

Gule dager

GARDERMOEN: A-K Maskiner AS reiser ikke ut på turne med New Holland anleggsmaskiner. De sender i stedet en generøs maskinpark inn i et grustak ved Gardermoen, og frakter kundene inn til et to dagers demo-arrangement.

«Yellow Days» er navnet på arrangementet. I alt 22 maskiner blir tilgjengelig for prøving. Det er gravere fra 1,8 til 30 tonn, en 16 tonns veihøvel, et par hjullastere. Dessuten er Bertel O. Steen med også her. En treakslet Mercedes Arocs 2651 dumper og en Mercedes Arocs 3363 tippsemi er tilgjengelig for prøving, mens en Arocs 2658 og et par Fuso Canter er med som utstilling.

Dette foregår i Veidekkes masseuttak på Hovinmoen 30. mai og 1. juni.

Gardermoen og Stjørdal

Hesselberg arrangerer demodager med nyheter fra Komatsu og Bomag. Det skjedde i midten av mai på Gardermoen, og om igjen i Stjørdal i juni.

FÅR DE STØRSTE JOBBENE TIL Å SE LITT MINDRE UT.

HELT NYE FORD TRANSIT

Med den beste lastekapasiteten noensinne
om du vil ta med deg noe som er mye større enn en vanlig lastebil, eller om du vil ta med deg noe som er mye mindre enn en vanlig lastebil, er Ford Transit den perfekte løsningen. Den har en lastekapasitet på opptil 10 000 kg, og det betyr at du kan ta med deg alt du trenger for å gjøre jobben din. Ford Transit er også den eneste lastebilen som har en lastekapasitet på opptil 10 000 kg, og det betyr at du kan ta med deg alt du trenger for å gjøre jobben din.

10000

Ta en test - se hvem du synes er best!

Best Oljesenter er landets raskest voksende leverandør av farget og blank diesel, fyringsolje, parafin og smøreolje. Alt handler om å holde hjulene i gang – om leveringsdyktighet, driftssikkerhet og ikke minst pris. For både bedriftskunder og privatmarkedet.

Prøv oss i dag – slik at du er sikret rask levering til hyggelige priser!

 Best Oljesenter

Best Stasjon AS, Drammensveien 123
Telefon 22 55 18 90, beststasjon.no

**MED 390.000 VARER ER
DET ENKLERE Å VISE
HVA VI IKKE HAR**

Finnes det, så finner du det ganske sikkert hos oss. Med Nordens lengste lagerhylle, 700 rådgivere og 60 butikker skaffer vi deg det riktige utstyret for å få jobben gjort, sikkert og effektivt. Gode råd og rask levering kan utgjøre forskjellen på en bra dag og en dårlig dag.
TOOLS.NO

Møt oss på stand nr. H-11 og H-12

Trondheim, Ingvald Ystgaardsvei 23,
tlf. 73 90 73 90
Verdal, Neptunveien 2,
tlf. 45 50 20 01

TOOLS

JCB - Et skritt inn i fremtiden!

1. plass

**Høyt dreiemoment
på lavt turtall**

Ta kontakt med din selger!

**Ny hjullaster serie:
Raskest og sterkest**

**Fremtidens motor. EcoMax Tier 4.
Ingen behov av:
Partikkelfilter - AdBlue - SCR**

Oslo / Akershus Øst: Thor Arild Håge - 90 18 30 00
Oslo / Akershus Vest / Valdres: Hanning Sagholen - 90 11 85 18
Vestfold / Telemark: Oddvar Bjørnsen - 97 00 60 64
Rogaland Sør: Tor Eldar Undheim - 01 00 74 50
Hordaland sør og Rogaland nord: Asbjørn Valås - 03 05 21 80
Hordaland nord og Sogn & Fjordane: Ole Lysland - 07 00 60 66
Møre og Romsdal: Ole Jørgen Sve - 06 57 60 00
Trøndelag / Møre og Romsdal nord: Stig Ailo - 46 03 03 04
Nordland nord: Erling Rune Temmerli - 48 05 54 64
Nordland sør: Jan Gunnar Børås - 05 01 48 40
Troms / Finnmark: Per Erik Ørnseth-Mathiesen - 05 88 50 81
Buskerud: Geir Grenhaug - 05 02 76 25
Hedmark: Finn Hønsaker - 042 10 340

Resten av landet:
Rosendal Maskin AS
Tlf. 96 00 90 00

JCB - Europas
største produsent
av anleggsmaskiner

JCB

www.rosendalmaskin.no

**ROSENDAL
MASKIN**

Anlegg 2014 – 23.-25. mai

Høyt, stort og bredt

MEF i Nord-Rogaland og Sunnhordland inviterer bransjen til stortreffet Anlegg 2014. Her blir det flere interessante nyheter å se. Deriblant en Volvo 380 med forsterket understell og en flunkende ny Sandvik borerigg.

Av Jørn Søderholm – jos@mef.no

HAUGESUND: 23. mai åpner portene på Raglamyr for årets store anleggstreff på sørvestlandet. Anlegg 2014 skulle egentlig vært arrangert på Haugaland travpark også denne gang, men det ble flyttet til Raglamyr på kort varsel.

– Indre bane på travparken ble ikke ferdig i tide til messestart. Derfor har vi valgt å bruke et område vis-a-vis Amanda

storsenter der Coop skal bygge industri- og handelsområde. Området har god eksponering mot hovedveier i området, og ligger midt i smørøyet for tilfeldige besøkende. Jeg vil tro vi får 10-15 000 besøkende i løpet av helgen. Vi har bestilt fint vær, men ikke fått ordrebekreftelse på det, humrer Paul Olaf Baraas. Han er regionsjef for MEF i vest.

Maskin

Ca 90 utstillere vil være representert på messa. Herunder alle de store maskin- og lastebilleverandørene, og et bredt utvalg i maskinutstyr, dataløsninger, konsulenttjenester, VA-materiell og det meste i anleggsektoren. Sandvik har blant annet med seg sin nye Ranger DX 800 T4. De avduker også en helt ny, fjernstyrt 2-3

FORSTERKET: Volvo EC 380E L, med ekstra forsterket understell, bør vekke interesse hos entreprenører i steinlandet vestpå. (FOTO: VOLVO)

toms entreprenørrigg på utstillingen.

– Leverandørene har vært litt hemmelighetsfulle om utstillingene sine, på grunn av konkurransen om beste stand. Jeg håper at Volvo og Pon stiller med maskiner med ekstra kraftig understell, sier Baraas.

Her kan vi glede ham og øvrige besøkende med delvis gode nyheter: Volvo stiller med en EC380E, en røslig produksjonsmaskin med ekstra forsterket understell. Pon får ikke til å stille med noen «high and wide» HDWD-maskin fra Cat.

– Men vi har med nyhetene 314E og den lille korthekkeren 301.7D CR. Og vi har med 12-13 maskiner totalt, fra minigravere opp til 32 tonns beltegraver og 27 tonns hjullaster, sier Pon-selger Øystein Bjelland i Nord-Rogaland og Sunnhordland.

Sosialt

Det sosiale er viktig på et sånt treff. Fredag kveld er det skalldyraften i Maritim Hall. Det er en uformell samling der mange bedrifter pleier å invitere med seg ansatte.

Lørdag ettermiddag er det «regionsjefens corner», en happening med diverse underholdning på Rica Maritim hotell.

– Innholdet er ikke offentlig før den dagen. Men det er mye spennende. Lørdag kveld er det stor festbankett med Det Norske Festorkester og Frode Alnæs. Det meste av hotell i Haugesund er fulle. Utstillerne melder at de gleder seg. Jeg ser veldig fram til at vi kan åpne. Det skal bli en stor glede for alle oss i MEF. Styret i lokallaget Nord-Rogaland og Sunnhordland er arrangørkomité. De og medlemmene i lokallaget gjør en kjempejobb, sier Paul Olaf Baraas. ■

NORGES-PREMIERE: 301.7D CR heter denne tassen fra Cat. Korthekkeren har Norges-premiere, og er en viktig nyhet fra Cat-importøren. (FOTO: PON EQUIPMENT)

Alt innen graveutstyr for maskiner 1-20 tonn

- Graveskuffer
- Faste pusseskuffer
- Smalskuffer
- Kombiklo
- Rippere
- Asfaltskjærer
- Gaffelloft

MOWIT
"GJERSTAD"

gjerstad.com

SKIANLEGG: Granåsen er igjen arena for MEFA.

(ARKIVFOTO)

MEFA 2014

Anleggsfest på trøndersk

Sankthanshelga blir det igjen MEFA anleggstreff i Trondheim. 90 utstillere kommer. DDE kommer til festen på lørdag. Hvis du kommer, er det én ting du bør vite.

Av Jørn Sæderholm – jos@mef.no

TRONDHEIM: Hvert tredje år arrangeres anleggstreffet MEFA i Trondheim. Det er i år sjette gang anleggsfolk møtes til stortreff i skianlegget Granåsen. Det er et bynært område som er godt egnet til anleggstreff. På grunn av ombygginger i anlegget er det nå færre parkeringsplasser tilgjengelig enn før.

Busser

– Vi har satt opp gratis busser mellom sentrum og Granåsen og oppfordrer besøkende til å benytte disse. Bilen kan parkeres ved hotellet man overnatter på eller andre steder i byen, sier arrangementsansvarlig og MEF regionsjef Øyvind Bergset.

Arrangøren ventet over 6 000 besøkende, fra Nord-Østerdalen og Gudbrandsdalen i sør, Møre og Romsdal i vest og et godt stykke opp i Nord-Norge. Til forrige MEFA i Trondheim i 2011 kom det drøyt 6300 besøkende.

– Det blir en anleggsutstilling de fleste i bransjen er godt kjent med. Man får se nytt utstyr og god anledning til å treffe kolleger i bransjen, sier Bergset.

– Hva er du selv mest fornøyd med til årets MEFA?

– Jeg er både minst og mest fornøyd med at utstillingen ble så fort fulltegnet!

TRØNDERFEST: DDE og 500 anleggsfolk kommer på festen lørdag. Kommer du?

(FOTO: DDE/MARTHE A. VANNEBO)

Vi skulle gjerne hatt plass til flere enn de i underkant av 90 utstillerne som kommer, sier Bergset.

Lørdag kveld er det stor anleggsfest på Clarion Hotel & Congress på Brattørkaia i Trondheim sentrum. Med DDE på scenen og over 500 forventede deltakere blir det nok en hyggelig kveld, om vi kan bruke så svake ord om det. ■

Åpent hus hos Bulder

MOSJØEN: Verkstedet var ryddet, bord og stoler satt fram og det var plass til å vise fram maskiner og utstyr. Bulder Verksted inviterte til åpent hus i lokalene i Mosjøen. Grillen i telt ute gikk på høygir, og det måtte kjøpes inn flere burgere etterhvert som besøkende strømmet til utover dagen.

De andre selskapene i Bulder var til stede og viste fram sine produkter. En Terex TC16 minigraver og en Eddie EDT200 hammer fra Bulder Maskin, for eksempel. Bulder Utstyr fikk god respons på slitestål. ■

BESØK: Burgerne gikk ut etterhvert som folk kom inn.

(FOTO: BULDER AS)

Hva skjer?

Fortell om arrangementer og aktiviteter. Send et bilde og noen ord til oss: anleggsmaskinen@mef.no

Scandia Maskin
binder+co

Scandia Maskin AS
Svevikveien 87b
N-2039 Drammen
post@scandiamaskin.no

Norge
Tel (+47) 32 21 00 60
Sverige
Tel (+46) 0768-277 881

Scandia Maskin
www.scandiamaskin.no

Nytt bruksområde for teletinere

Støper med vann båret varme

Heatwork inviterte til seminar om betongstøping. Forskningsleder brukte store ord om teletiner-muligheter.

Av Jørn Söderholm - jos@mef.no

NARVIK: – En ny tidsregning! Det sier Norut-forskningsleder og betong-ekspert Bård Arntsen om nye betongstøpningsmetodene med utspring hos Heatwork i Narvik.

Det skjedde på et seminar om bruk av teletinere til oppvarming under betongstøping i lave temperaturer. En viktig forutsetning for en rasjonell byggeprosess er at den kan pågå uansett

værforhold. I lange perioder av året vil temperaturen i store deler av landet være lavere enn fem plussgrader, og når temperaturen kryper under frysepunktet blir betongarbeidet ofte utsatt på grunn av fare for kvalitetsforringelse.

– De undersøkelserne vi har gjort ved å bruke nye metoder der vannbåret varme blir brukt i støpeprosessen gjør at det kan støpes betong uavhengig av temperatur, forklarer Arntsen i et referat fra seminaret sendt ut av Heatwork.

Hele året

Arntsen mener nyvinningen vil åpne store muligheter for entreprenører.

– Dette vil medføre at man kan støpe betong i god kvalitet hele året, og ikke bare i sommersesongen. Det vil gi en helt ny fleksibilitet for entreprenører, forklarer Bård Arntsen, forskningsleder ved Norut Narvik.

Dette er gode ord for Heatwork, som produserer maskiner og systemer som blir benyttet i betongstøpningsprosessen.

Linjebygging i kaldt klima er en viktig oppgave og en stor utfordring for Statnett. Deriblant bygging av ny 420 kV linje

BROBYGGING: 600 kvadratmeter betongbro ble støpt i finske Oulu.

(FOTO: HEATWORK)

Løftemagnet med generator

Svøtegenerator

Høytrykspumpe

Vakuumrørstyr

Påspyrørstyr

Lufthjelpemiddel

Kontroll løftemagnet

DYNASET
POWERED BY HYDRAULICS

Besøk oss på MEFA 2014
Stand nr. F 33, 34, 35, 36

OTS Trading
Overseas Trading & Service Co. A/S
Postboks 267, 1326 Lysaker
Tlf. 67 12 24 60 - fax 67 58 07 16
Ole mob. 950 60 166, Kjell mob. 907 64 332 Avd.kontor Larvik: A. Bratlie tlf.: 920 58 816
e-mail: mail@ots.no - www.ots.no

RF SYSTEM AB
oilquick
Automatic quick coupler systems

STANLEY
Vi skaffer deler til Case maskiner!

fra Ofoten til Hammerfest. Et av kravene er dokumentasjon og logging av temperatur i betongkonstruksjon og fjellgrunn ved forankring av bolter.

– Fra Ofoten til Balsfjord kan betongarbeidet gjøres om sommeren. Resten av veien til Hammerfest må det av flere årsaker jobbes om vinteren. Det har man frem til nå ansett man som en stor utfordring, men gjennom denne nyvinningen vil man enkelt kunne utføre betongarbeid også når termometeren viser 10, 20 eller 30 minusgrader. Det eneste man trenger er mobil væskebåret varme som hjelpemiddel, sier Bård Arntsen.

Finsk entreprenør reduserte byggetid og sparte 14.000 liter olje – 86% kostnadsreduksjon

Foredragsholdere fra både Sverige, Norge og Finland kunne fortelle om erfaringer de har gjort med Heatworks maskiner i sine prosjekter.

14 000 liter

– Et bruprojekt på 600 kvadratmeter i Oulu reduserte byggetid og sparte entreprenøren for 14 000 liter olje, sa Jens Heinonen i Heatworks finske datterselskap på seminaret.

Støpingen foregikk over 29 døgn, med utetemperatur mellom +7 og -20 grader. Her ble det installert til sammen 2 200

meter PEX-rør med 40 cm mellomrom.

– Ved bruk av HW Concrete Systems er byggherre, byggeledere og konsulenter sikret riktig dokumentasjon gjennom hele prosessen. Temperaturregulering i systemet vil til enhver tid sørge for optimal og jevn herdetemperatur i betongkonstruksjonen, samtidig som drivstoffkostnadene minimeres. Muligheten til å tilføre varme i betongkonstruksjonen gjør at man sikrer kvalitet

«Det eneste man trenger er mobil væskebåret varme»

Bård Arntsen,
forskningsleder Norut Narvik

2 SEMINAR:

70 deltakere lyttet interessert til Bård Arntsens foredrag.

(ALLE FOTO: HEATWORK)

3 SPARTE:

Støpingen foregikk helt ned til -20 grader. Varmemetoden sparte entreprenøren for mye penger.

4 PEX-RØR:

2 200 meter rør med 40 cm mellomrom, koblet til en teletiner, sørget for herdetemperatur.

5 HERDER:

Varmen distribueres gjennom nedstøpte rør. Bildet er fra et prosjekt i Drammen.

og fremdrift ved vinterstøp. Kvalitets-sikring av sluttresultatet er dermed blitt vesentlig enklere enn tidligere, sier Heatwork i referatet fra seminaret.

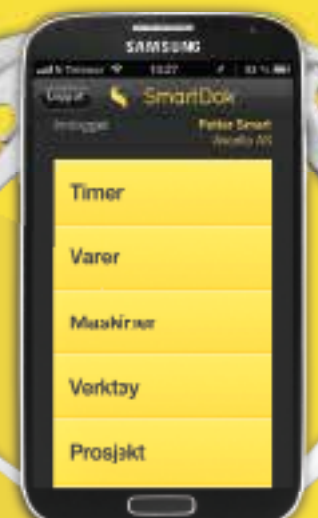
Den viktigste komponenten i HW Concrete Systems er leverandørens mobile varmeløsning væske som energibærer. Dette betyr at man kan komme til de aller fleste steder og tilføre nødvendig oppvarming, enten ved kontaktvarme eller ved å veksle til oppvarmet luft. ■

SmartDok
- Litt smartere, litt enklere!

Med SmartDok har du oversikt!

- 🕒 timer
- 🚚 maskiner
- 🔧 verktøy
- 💣 sprengstoff
- 📋 rodelister/brøytelister
- 🚚 varer/massetransport
- 📋 skjema/bilder

www.smartdok.no • salg@smartdok.no • 90 40 33 33

VA RØRLEGGER

KALIBER ER DIN SAMARBEIDSPARTNER

VA anlegg
PE sveising av rør opp til 500 mm
Pumpestasjoner
Private vann- og avløpsrenseanlegg inkl prosjektering
Røranlegg fiskeoppdrett
Røranlegg vannkraft
I samarbeid med Rørhøg Bergen AS
leverer vi rørfornyng på private anlegg

Kontakt avdelingsleder på VA **Roger Helland t: 920 26 412** roger.helland@kaliber.no
eller ta kontakt med vårt kontor på tlf 55 33 30 90 / epost: firmapost@kaliber.no **kaliber.no**
Vi holder til i Bergen Postadresse/kontor: Kaliber AS Kjerreidvika 12C, 5141 Fyllingsdalen

**SNART MÅ DU BYTTE IGJEN.
DET BEHØVER IKKE GÅ UT OVER LIKVIDITETEN.**

For å finansiere utrustningen din, trenger du ikke selge eller stille sikkerhet på utrustningen din. Dette er en fordel fordi du kan beholde kontrollen over utrustningen din, og du kan selge den når du vil. Dette er en fordel fordi du kan beholde kontrollen over utrustningen din, og du kan selge den når du vil.

Ettersom utrustningen din er finansiert gjennom et leasetilbud, kan du selge den når du vil, og du kan beholde kontrollen over utrustningen din, og du kan selge den når du vil.

Les mer på nasta.no. Her kan du også finne ut mer om leasetilbudet vårt, og du kan kontakte oss på telefon 022 22 452.

SOCIETE GENERALE
Equipment Finance

SERIE 5 HITACHI HJULLASTERE

DET TEKNOLOGISKE VALGET

Nasta AS har et landdekkende serviceapparat og ytterligere samarbeid med en rekke anleggsguttryk-leverandører. Et av våre hovedfokusområder i 2014 er hjullastere. Hitachi hjullastere kommer i hele 12 ulike vektclasser. Dessuten kan vi tilby hjullastere med parallellift. Vi har allerede meget gode erfaringer med hjullastere våre. Lasterne som er levert på det norske markedet har fått svært god respons fra både sjåfører og eiere. Utviklingen av hjullastere i den nye serie 5 er gjort med fokus på:

FORERKOMFORT:

Lastene har fått større førerhytter. De har et lavere støynivå og bedre sikt, slik at sjåførens totalsett får en bedre arbeidsplass. Utviklingen har først og fremst basert seg på å forbedre sjåførens hverdag ytterligere med større benplass, bedre air-conditionanlegg og et lavere støynivå. Radioen er integrert med AUX-inngang. Dashbordet har samlet alle funksjoner veldig oversiktlig i en enkel meny med en rekke tast i et stort display.

SERVICE: Lastene er konstruert for at vedlikehold og serviceprosedyrer skal være enkelt og raskt slik at man får mer tid til å produsere og fremme driftstiden.

ØKONOMI: Et allerede lavt dieselforbruk på Hitachimaskiner har med den nye serien blitt enda lavere. Ny og avansert hydraulikk samt et nytt girsystem har ført til 10 % lavere dieselforbruk og høyere kapasitet.

De nye hjullastene vil kort sagt gi positive opplevelser både for sjåfører og eiere. Ta gjerne serviceavtale på hjullastene din for du dessuten den samme utvidede garantien som du får på våre gravermaskiner. Trygt og sikkert for deg som eier.

Ta kontakt med din lokale selger eller vår produktansvarlig Kjell Serensen: kjell.serensen@nasta.no eller telefon 022 22 452

NASTA

NASTA AS, Bommestrasse 8, 2216 Løren
Pb. 21 80 Skibstad, 2205 Løren, t: +47 22 12 26 88
f: +47 22 11 45 62, www.nasta.no

Land og strand rundt for lærlingene

OKAB-ene gjør en viktig jobb for bransjen: Rekrutterer ungdom og følger dem opp i læretiden. Bli med Jan Erik Øygard i OKAB Sogn og Fjordane en typisk dag på jobben.

Av: Runar F. Daler – rd@mef.no

OKAB - Opplæringskontoret for anleggs- og bergfag - er representert i alle landets fylker, og er et samarbeidsorgan mellom bedrifter som i fellesskap har påtatt seg et opplæringsansvar i samarbeid med yrkesopplæringsnemnd, skoleverk og lærlingen selv. Alle medlemmer av Maskinentreprenørenes Forbund (MEF) er tilsluttet et opplæringskontor, men opplæringskontorene er selvstendige enheter ved siden av MEF. I tillegg er en rekke andre bedrifter tilsluttet OKAB.

I tillegg til å bistå lærlingene, skal opplæringskontorene være en ressurs for medlemsbedriftene når det gjelder fagopplæring. De skal bistå bedriftene i gjennomføringen av lærlingenes læretid og øke bedriftenes tilgang på kvalifisert arbeidskraft gjennom rekrutteringsarbeid.

Mye kjøring

Anleggsmaskinen møter Jan Erik Øygard tidlig en morgen i Førde. Øygard har hele 64 lærlinger å følge opp i Sogn og Fjordane, et tall som har økt jevnt og trutt siden han begynte i stillingen for drøye to år siden. Når alle lærlinger skal besøkes minst to ganger året, blir det en del bilkjøring. Ikke minst i et fylke med så store avstander som Sogn og Fjordane.

– Jeg er på farten minst et par dager i uka, og møter kanskje tre-fire lærlinger i uka i gjennomsnitt. Det er store avstander her, og jeg kan kjøre 20-30 mil på én dag og likevel bare rekke innom to lærlinger. I løpet av ett år kjører jeg nok 25 000 kilometer bare i jobbsammenheng, sier Øygard.

– Det er ca. 100 MEF-bedrifter i Sogn og Fjordane, og rundt 70 av

OPPFØLGING: Lærling Jan Martin Gjerland (19) får hjelp av Jan Erik Øygard til å fylle ut et skjema. Gjerland skal ta fagprøven i sommer.

dem er «aktive», dvs. at de enten har eller nylig har hatt lærlinger. I tillegg er det enkelte OKAB-bedrifter som ikke er MEF-medlemmer. Vi skal være bindeleddet mellom lærlingene og bedriftene. Vi skal hjelpe lærlingene, men det er jo bedriftene som eier oss, så vi skal selvsagt bistå dem også. Jeg har omtrent like mye kontakt med bedriftene som med lærlingene. I tillegg har jeg jevnlig kontakt med både fylkeskommunen og skolene, samt en del møtevirksomhet med NAV og Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), forteller han.

Må tenke

Det første lærlingebesøket denne siste onsdagen i april, går til et anleggsprosjekt som maskinentreprenøren Magne Hafstad AS holder på med i Førde. Rett ved et nytt idrettsanlegg og en barnehage under oppføring, holder maskinførerlærling Jan Martin Gjerland (19) på å bygge en stor mur langs det som skal bli en gangvei. Lærlingperioden hans går mot slutten, og han skal ta fagprøven i sommer.

– Først legger jeg duk, så fyller jeg på en halv meter med steinmasser, før jeg stabler granittsteinene til muren, forteller Gjerland der han sitter i «sin egen» gravemaskin av typen Volvo EC140CLM.

– Det er kjekt å kjøre maskin, og det er variert arbeid. På en jobb som denne, må man dessuten tenke litt også. Man må være nøyaktig og gjøre seg flid, slik at muren blir stabil og stødig.

OKAB-skjemaer

De fleste lærlinger setter stor pris på kontakten med OKAB, selv om det også innebærer at de må fyllet ut flere skjemaer – ikke alle er like glade i det.

– Jeg har kontakt med OKAB og Jan Erik sånn ca. én gang i halvåret. Jeg får hjelp og oppfølging og vi prater om hvordan det går. Det gir en trygghet å ha OKAB der, og det er fint å ha noen å snakke med hvis det skulle være noe, sier Gjerland idet han begynner å fylle ut «planleggingsskjemaet» han har fått av Øygard. Skjemaet skal hjelpe lærlingen å bli bevisst på alt som må tenkes på i forbindelse med et prosjekt; det være seg tidsbruk, utstyr, HMS osv. De må også forvente å fylle ut et tilsvarende skjema ved fagprøven.

– Jeg satser på å ta fagprøven før sommerferien. Når jeg har fått fagbrevet regner jeg med å fortsette her i Magne Hafstad AS, selv om det ikke er helt

avklart ennå. Senere vurderer jeg å ta teknisk fagskole, men det kan nok være lurt å jobbe noen år først, sier han.

Beste lærlingemaskin

Turen går videre til Vassenden, en halvtimes kjøring øst for Førde. Der møter vi Andreas Sunde (18), som er lærling hos entreprenørbedriften Jostein Sunde AS. I likhet med Gjerland, har Sunde tatt VG2 Anleggsteknikk på Øyrane vidaregåande skule i Førde. Sunde graver en grøft for kloakk og overflatevann til Jølstramuseet, et privat museum med bl.a. 400 år gamle hus, historiske bruksgjenstander og et kunstgalleri. Jan Erik gir ham et «halv-årlig faglig vurderingsskjema» å fylle ut, mens han sitter inne i sin faste Hitachi minigraver, en maskin han trives svært godt med.

– Dette må jo være den aller beste maskinen for en lærling. Man må gå ut og inn i langt større grad enn når man kjører de større maskinene, og det passer meg bra. Jeg har ikke lyst til å bli sittende stille hele dagen i en maskin, det blir man bare trøtt og slapp av, sier Sunde.

– De første to-tre månedene jeg var her, kjørte jeg dumper og litt hjullaster, men de siste seks-sju månedene har jeg kjørt denne graveren. Jeg trives absolutt best i denne maskinen; dumper er i grunnen litt kjedelig.

OKAB = trygghet

Når han har fylt ut vurderingsskjemaet, trekker Øygard fram en iPad og viser ham lærlingeportalen, som han får logget seg på. Så går de sammen gjennom kompetansemålene som står der.

– Dette er tredje eller fjerde gangen jeg har kontakt med Jan Erik og OKAB. Jeg får rettleiding og oppfølging av ham. Han følger med på hva jeg gjør, sørger for at vi har det bra og blir behandlet godt og rettferdig. Det gir en trygghet å ha OKAB «i ryggen», sier Sunde.

– Etter fagprøven, som jeg skal ta neste sommer, regner jeg med å få fast ansettelse her i firmaet. Senere har jeg kanskje lyst til å begynne med boring. Muligens vil jeg gå på teknisk fagskole, men jeg tror det blir vanskelig å begynne på skole igjen etter å ha blitt vant til å jobbe og tjene penger.

Flere fagbrev

Vi tar farvel med Andreas Sunde og legger ut på veien igjen. Neste stopp er et steinbrudd i Skei, ytterligere en halvtimes kjøring østover. Der møter vi lærlingene Bent Räftevold (19) og Kjetil Fenne (20),

begge andreårs lærlinger hos Ottar Dvergsdal AS. Fenne kjører gravemaskin, mens Räftevold akkurat nå kjører dumper, fordi den faste dumperføreren har blitt sykmeldt etter en fotballskade. Øygard gir dem både planleggingsskjema og vurderingsskjema, som de fyller ut inne i spisebrakka.

– Vi har kontakt minst én gang i halvåret, pluss et par telefoner. Det er fint å ha OKAB å ringe til når man lurer på noe. Jeg ringte jo deg for bare noen dager siden, Jan Erik, sier Fenne ivrig. Han planlegger å ta fagbrev i fjell- og bergfag neste år, etter å ha bestått fagprøven i maskinkjøring nå i sommer.

– Jeg har lyst til å gjøre forskjellige ting, ikke bare sitte i en gravemaskin resten av livet. Jeg vil bl.a. lære å skyte og bore, og jeg har vært i kontakt med andre større firmaer om å få jobbe med

tunnelvirksomhet og kanskje ta fagbrev der, sier han. Räftevold, på sin side, har ikke tilsvarende planer.

– Jeg trives egentlig best med å kjøre gravemaskin. Det er både morsommere, mer utfordrende og mer variert enn å kjøre dumper. Jeg håper å bli værende her hos Ottar Dvergsdal AS etter jeg får fagbrevet til sommeren, sier han.

Ekstrahjelp

Siste stopp er Førde tekniske fagskule. Der går nemlig Jeanette Engen (22), som Øygard har hentet inn som ekstrahjelp i OKAB. Engen, som var første kvinne med fagbrev som tunneldriver i Norge, skal hjelpe til med oppfølging av lærlinger i sommer og bidra til rekruttering til bransjen ved å besøke ungdomsskoler og videregående skoler utover høsten og neste vår.

– Det er for få elever som velger VG1 Bygg- og anleggsteknikk her i fylket. Vi er nødt til å satse mer på rekruttering. I den sammenheng tror jeg Jeanette Engen har mye å bidra med. Hun er et godt eksempel på at anleggsbransjen kan være veien å gå, også for jenter, og hun er ung nok til at hun «snakker ungdommens språk». Ungdommen gidder ikke høre på gamle gubber som deg og meg, vet du, sier Øygard og henvender seg til Anleggsmaskinens noe fornærmede utsendte.

– Jeg har tett dialog med både lærling og bedrift, og jeg jobber mye opp mot skolene. I dag er det to skoler i Sogn og Fjordane som har anleggslinjer; Øyrane vidaregåande skule i Førde og Sogndal vidaregåande skule. Høsten 2014 skal VG2 Anleggsteknikk i Førde flytte til Mo, like utenfor byen, samtidig som det

øker fra én til to klasser. Det blir med andre ord stadig flere elever og lærlinger å følge opp, og det er definitivt behov for litt avlastning fra en som Engen, sier Øygard. ■

2 TAR KONTAKT

Lærlingene (t.v.) Kjetil Fenne (20) og Bent Räftevold (19) hos Ottar Dvergsdal AS, synes det er fint å kunne ringe til OKAB og Jan Erik Øygard når de lurer på noe.

3 EKSTRAHJELP

Jeanette Engen (22), som var første kvinne med fagbrev som tunneldriver i Norge, skal hjelpe Øygard med oppfølging av lærlinger og rekruttering til bransjen.

4 TRYGGHET

Øygard viser lærling Andreas Sunde (18) lærlingeportalen på sin iPad. – Det gir en trygghet å ha OKAB «i ryggen», sier Sunde.

TUSEN: Flere vil bli elever på VG 2 Anleggsteknikk. Men 36 prosent av søkerne får nei. Personene på bildet er ikke berørt i saken.

(ILL-FOTO: JØRN SØDERHOLM)

TRANSPORT-TANK

ADR-TANK

SIKKER LAGRING
OG TRANSPORT

VERA TANK

Tlf. 92 41 98 00 | www.veratank.no

Færre får skoleplass

Flere ungdommer søker på VG2 Anleggsteknikk. Men færre av dem får plass. – Det er fylkenes ansvar, sier Regjeringen som har lovet tidenes samferdselssatsing.

Av Jørn Søderholm – jos@mef.no

I år er det 981 primærsøkere til VG2 Anleggsteknikk. Men det finnes bare 624 tilgjengelige skoleplasser på landsbasis. Resultatet er at 36 prosent av

søkerne ikke kommer inn på førstevalget. Det er en økning fra 28 prosent i 2013. Fra flere fylker merker man en markant økning, og stedvis en dobling

av søknadsmengden bare de siste to-tre årene. MEF mener aktiviteten og de gode framtidsutsiktene i anleggsbransjen øker interessen for anleggsfaget.

– Det er svært uheldig at så mange ikke får innvilget førstevalget sitt. Anleggsbransjen er i sterk vekst, og står klar til å ta i mot ungdommer etter endt utdanning. Antallet skoleplasser må økes. Først når dette er på plass kan man snakke om en helhetlig samferdselssatsing i Norge, sier administrerende direktør Trond Johannesen. i MEF.

Løft

Han er forundret over at ikke myndighetene ser sammenhengen mellom kjempeløftet som ligger i NTP og behov for utdanning av nye folk til å anleggssektoren.

– Fra politisk hold hører man ofte om «tidenes samferdselssatsing» og hvor mye penger som bevilges. En helhetlig satsing på infrastruktur må inkludere tiltak som gir ungdom med interesse for anleggsbransjen mulighet til å gjennomføre en god og relevant utdanning, mener Johannesen.

MEF har gjentatte ganger bedt Regjeringen om å se på tiltak for å øke skoletilbudet innen anleggsfagene, uten å få gehør. Det videregående skoletilbudet er fylkeskommunenes ansvar. Det vil ikke Regjeringen blande seg inn i.

– Ser Kunnskapsdepartementet noe behov for å øke antallet skoleplasser på VG 2 Anleggsteknikk?

– Vi ønsker at skoletilbudet i større grad skal gjenspeile arbeidslivets behov. Vi vil derfor foreta en gjennomgang

av tilbudsstrukturen i samarbeid med partene i arbeidslivet. Samtidig er det viktig at elever som velger yrkesfag får læreplass. Hvert år er det mange elever som blir stående uten et tilbud etter Vg2, sier statssekretær Birgitte Jordahl i Kunnskapsdepartementet.

Hun sparker ballen tilbake til bransjen, og anbefaler bedriftene til å gjøre en større del av rekrutteringsjobben.

– Skal Norge fortsatt utdanne gode fagarbeidere av høy kvalitet må virksomhetene ta ansvar for å rekruttere egne ansatte gjennom aktiv bruk av lærlingordningen, sier hun.

MEF har gjentatte ganger bedt regjeringen om å se på tiltak for å øke skoletilbudet innen anleggsgagnene, uten å få gehør. Det har da blitt vist til at det videregående skoletilbudet er fylkeskommunenes

ansvar. Statssekretær Jordahl i det høyre-styrte Kunnskapsdepartementet fortsetter den linja, og foretar seg ikke noe for å påvirke fylkeskommunene i dette.

Dimensjonering

– Det er fylkeskommunen som vedtar dimensjoneringen av tilbudsstrukturen på bakgrunn av tilbakemeldinger fra blant annet regionale arbeidslivsorganisasjoner, lokale virksomheter og skoler og søker-

tall fra tidligere år. Fylkeskommunen har et lovpålagt ansvar for å legge frem forslaget for Yrkesopplæringsnemnda

(y-nemnda), hvor partene i arbeidslivet er representert. Nemnda vurderer og gir råd om dimensjoneringen. Det er fylkeskommunen som best kjenner lokale behov for arbeidskraft. Vi legger

til grunn at FK legger stor vekt på rådene fra yrkesopplæringsnemnda, sier Birgitte Jordahl.

– Staten skyver her problemet over på fylkeskommunene. Anleggsgagnene innebærer bruk av kostbart maskinelt utstyr, og er derfor mer ressurskrevende enn mange andre linjer. Samtidig er fylkeskommunene allerede under et stort økonomisk press og blir sittende med svarteper. Vi mener løsningen vil være at regjeringen etablerer en statlig toppfinansiering av de ressurskrevende skoletilbudene, mens grunnfinansieringen skjer via rammetilskuddet til fylkeskommunene, som i dag. Dette vil sikre at skoletilbudet imøtekommer behovet hos næringslivet og etterspørselen fra elevene, sier Trond Johannesen i MEF.

Landslinjer

Men også her sier Regjeringen seg uten ansvar, og peker på fylkeskommunene.

– Det er fylkeskommunenes ansvar. Det forutsettes at fylkeskommunene priorite-

rer et bredt tilbud innenfor rammetilskuddet. I tillegg til den ordinære strukturen hvor videregående opplæring finansieres over fylkeskommunenes rammer, har vi en øremerket tilskuddsordning til landslinjer, minner statssekretæren om.

Det er 300 skoleplasser på anleggsteknikk Vg2 under denne ordningen, samt 90 plasser på anleggsmaskinmekaniker Vg3. Fylkeskommunene som har landslinjer får tilskudd per elev etter en fastsatt sats. I 2014 er satsen for anleggsgagn på kr 129 100. I tillegg gis det utstyrtilskudd til de særlig kostbare linjene. I 2013 ble det innenfor denne ordningen gitt i overkant av 13 mill. kroner i utstyrtilskudd til skoler med anleggsgagn. ■

STATSSEKRETÆR: Birgitte Jordahl (H) i Kunnskapsdepartementet.

Dere ser oss på MEF's arrangement

i Trondheim 20-22 juni

Akutt

Alt innen Diamant teknikk
www.akutt.no

PUMPE SERVICE

Alt innen salg/utleie av pumper
www.pumpe-service.no

Vår garanti – Din trygghet!

Kubota KX080-4

- Vekt: 8.600 Kg
- HK feste: S50 Hydraulisk
- Graveskuffe: 400 L, 80 cm bred
- Radio
- Aircondition
- Bunkringspumpe
- Hammer/puss hydraulikk
- Auto Idle
- Tyverisikring
- Stål eller gummibelter
- 2-speed på belter
- Justerbar oljemengde på ekstrahydraulikk fra førerplass
- LED rotorbjelke
- Rotorfilt (Engoon/Steelwrist) SS9
- Lincoln sentralsmøring
- Fast pusseskuffe

KAMPANJE!

Telefon: 02 33 00 00

www.hymax.no

HYMAX
- bygger en bedre fremtid

Mineralloven

Skrevet *Om* stein

Den trådte i kraft i 2010. I år utløper overgangsreglene. Se hva mineralloven betyr for bedrifter som arbeider med stein.

Av Silje Lindvig – anleggsmaskinen@mef.no

Mineralloven trådte i kraft 1. januar 2010. Loven avløste bergverksloven, industri-konsesjonsloven kapittel II, kalkstensloven, kvartsloven og mineralavståingsloven. Loven gjelder for alle eksisterende virksomheter som leter, undersøker eller drifter på mineraler og oppstiller i den forbindelse en rekke krav til partene. Samtidig innebærer loven en forenkling av regelverket og en mer helhetlig regulering av bransjen. Enkelte av lovens regler gjaldt fra dens ikrafttredelse, mens det for andre bestemmelser er gitt overgangsregler slik at virksomhetene gradvis kan tilpasse seg og oppfylle de nye kravene innen utgangen av 2014. Endringene innenfor området er særlig aktuelt for foretak som enten eier eller leier masseuttak.

De viktigste kravene er:

- Krav til bergfaglig forsvarlig drift
- Krav om bergteknisk ansvarlig for alle uttak og krav til faglige kvalifikasjoner for den som skal være bergteknisk ansvarlig
- Sikringsplikt
- Opprydningsplikt
- Dekning av kostander til sikring og opprydning

Bergteknisk ansvarlig

Alle uttak av mineralske ressurser skal ha en person som er bergteknisk ansvarlig for driften. Den som er bergteknisk ansvarlig skal sørge for at:

- Uttaket av forekomsten skjer på en bærekraftig måte
- Driften til enhver tid skjer etter en ajourført og godkjent driftsplan
- Driften skjer på en teknisk forsvarlig måte slik at hensynet til arbeidstakere, nærliggende bebyggelse og omgivelsen ellers ivaretas

- Det utarbeides kart over uttaket i tråd med kravene i forskrift om kart over underjords- og dagbruddsanlegg.

Utvinner og driver av mineralforekomster skal iverksette og vedlikeholde sikringstiltak i hele driftsområdet. Sikringsplikten gjelder mens virksomheten pågår, ved midlertidig driftsopphold og etter at driften er avsluttet. Utvinner og driver er også ansvarlig for å iverksettes sikringstiltak for tidligere arbeider som er foretatt av andre. Sikringsansvaret gjelder også om en tillatelse etter mineralloven har bortfalt. Dette kan medføre at rettighetshavere har en aktivitetsplikt i lang tid etter at arbeidene er avsluttet og rettigheten er bortfalt. Driftsområdet skal være varig sikret når arbeidene avsluttes. Aktuelle sikringstiltak vil ofte være gjenstøping av hull og åpninger, eventuelt inngjerding. Sikringsplikten er gitt virkning for alle fra lovens ikrafttredelse.

Opprydningsplikt

Utvinner og driver av mineralforekomster skal i henhold til loven sørge for forsvarlig opprydning av området under og etter at virksomheten er avsluttet. Direktoratet for mineralforvaltning kan fastsette en frist for når opprydningen skal være avsluttet. Kravet om forsvarlig opprydning innebærer ikke nødvendigvis at alt skal ryddes opp med en gang, men at opprydningen først skal skje når en naturlig sammenhengende fase av arbeidet er avsluttet.

Nytt i mineralloven er krav til at virksomhetene skal stille økonomisk sikkerhet for å gjennomføre sikrings- og opprydningsplikten. Den økonomiske sikkerheten kan stilles som finansiell garanti, f.eks. i form av bankgaranti, miljøansvarsforsikring, pant i sperret konto mv. Tiltakshaver skal fremsette forslag til sikkerhetsstillelse. Direktoratet for mineralforvaltning fastsetter endelig krav til sikkerhetsstillelsen. Det er gitt en frist til 1. januar 2015 for eksisterende drivere å oppfylle kravet om økonomisk sikkerhet.

MINERAL: Endringene innenfor området er særlig aktuelt for foretak som enten eier eller leier masseuttak. (FOTO: JØRN SØDERHOLM)

Melding

Ved uttak over 500 kubikkmeter masse skal det i henhold til lovens § 42 sendes melding til Direktoratet for mineralforvaltning. Direktoratet kan da kreve at det blir fremlagt en driftsplan. Oppstart av ny mineralvirksomhet med samlet uttak på mer enn 10 000 m³ masse, må søke Direktoratet for mineralforvaltning om driftskonsesjon. For uttak av naturstein må det søkes om konsesjon uansett størrelsen på uttaket.

Igangværende virksomheter som har en eller annen form for konsesjon med driftsvilkår behøver ikke å søke om driftskonsesjon etter mineralloven. Disse kan drive videre på eksisterende konsesjoner med de vilkår som er satt, med mindre konsesjonsvilkårene strider mot den nye loven.

For eksisterende virksomheter uten konsesjoner eller konsesjoner uten driftsvilkår stilles det nye krav. Disse har plikt til å sende melding om driften og driftsplan til Direktoratet for mineralforvaltning umiddelbart etter at mineralloven har trådt i kraft. Driverne har frist for å oppfylle kravet om driftskonsesjon i mineralloven innen 1. januar 2015.

Silje Lindvig er organisasjonsjurist i Maskinentreprenørenes Forbund. ■

SPAR TID – OPPNÅ FULL OVERSIKT – FÅ BEDRE ØKONOMI

Øk lønnsomheten... med riktig verktøy!

Zirlus – Modulbasert økonomistyring tilpasset entreprenøren gir deg:

- ✓ Raskt total økonomisk oversikt i prosjekter og delprosjekter
- ✓ Elektronisk lagring, håndtering og sending av bilag og dokumentasjon
- ✓ Maskin-, time- og materiellregnskap

Finn ut mer på www.zirlus.no/mef

Velgrip
Løst
Løft

Vi sikrer:

Flom Kjetting har sin årlige vårkampanje som gjelder fra 17. mars til 20. juni 2014

Be om å få tilsendt vårt kampanjeark

Flom Kjetting AS Tlf.: 35 96 87 98 bestill@kjetting.no

www.flom.no

DIGPILOT

Vi har kampanje på DigPilot 2D.
Be om et godt tilbud på messen.
Velkommen til Stand A5 på MEFA 2014

- DigPilot GNSS har vært i drift i over ett år.
- DigPilot Office – overføring av filer, dokumentasjon, programvaroppdatering, sikkerhetskopier – sømløst integrert med maskinstyringen over internett
- Ny og svært følsom lasersensor
- Oppdater selv programvaren – spekket med forbedringer og ny funksjonalitet!
- Utleie av radiobasestasjoner, styrt og overvåket over internett.
Mulighet for NTRIP.

Vår egen DigPilot laserserie.
God kvalitet til en gunstig pris!

Thels TPL2N
Totalislaser med autostope,
fjernkontroll og klikkertsikke

DigPilot GNSS Rover

Service - Salg - Utleie

Drop-in service

Fra klokka 07.00 til 09.00 utfører vi kontroll og justering av instrumentene dine mens du venter.

ATT0882

Gundersen & Løken AS

Postboks 53 Lindeberg
Besøksadresse: Jerlikoveien 26
info@gl-instrumenter.no

1007 OSLO
22 81 39 90
www.gl-instrumenter.no

Overvannsutvalg oppnevnt av Regjeringen

Dimensjon erer regler for mere vann

Overvann kan føre til store skader som påvirker alle. Et nytt utvalg skal utrede framtidens overvannshåndtering. Slik vil utvalgets arbeid påvirke din hverdag i mange år framover.

Av Tore Andreas Larsen – anleggsmaskinen@mef.no

Rett før påske nedsatte regjeringen et nytt utvalg som skal utrede overvann i byene som følge av mer nedbør. Mandatet utvalget har fått er å beskrive og vurdere en rekke områder som forteller noe om kommunenes lovgrunnlag og myndighet ved alle sider av overvannshåndtering, behov for regulering av kommunenes plikter som eiere av vann- og avløpsanlegg, gjennomgang av lovverk som regulerer overvannshåndtering og andre forhold utvalget mener er relevante.

Utvalget ledes av advokat Helge Skaaraas, og ressurspersoner fra KS, Norsk Vann, Huseiernes Landsforbund, Finans Norge, Statens vegvesen, Forbrukerrådet, to kommuner og Universitetet i Stavanger er også med.

Hvorfor et overvannsutvalg?

Høsten 2013 vedtok det nye Stortinget at utvalget skulle nedsettes og satte av fire millioner kroner til formålet. Stortinget har etterspurt et slikt utvalg tidligere. Gitt det økende fokuset på klimautfordringene, er det tydelig at regjeringen har prioritert å få igangsatt og gjennomført en utredning raskt. Utvalget har fått kort tid til å gjennomføre sin utredning, om lag et og et halvt år.

Fokuset for utvalgets arbeid er at offentlige og private virksomheter vil få større utfordringer med å forhindre skade på bygninger og infrastruktur, samt helse og miljø som følge av store nedbørmengder i framtiden. Klimaendringene antas å gi endrede nedbørmønstre som vil presse på vann- og avløpsystemer som ikke er dimensjonert til å takle større mengder overvann enn det som i dag er tilfelle.

Skadene som store mengder overvann kan føre til, påvirker alle. Formålet med utvalgets utredning skal være at kommuner og andre aktører skal ha tilfredsstillende og tydelige rammebetingelser for å kunne håndtere overvann i byer og tettbebyggelser.

Hva skal utredes?

I regjeringens oppdrag er det formulert åtte områder som utvalget skal beskrive og vurdere (se faktaboks)

Leser man nøye gjennom disse områdene ser man raskt at dette ikke bare handler om framtidig overvannshåndtering. Det handler i like stor grad om å dimensjonere et regelverk som handler om andre sider av vann- og avløpsforvaltningen i Norge. Det undertegnede ser er i alle fall dette:

1. Kommunenes eier- og forvaltningsrolle vil måtte reformeres

Gjennom flere år har vann- og avløpspolitikken ikke blitt løftet fram med like stor intensitet som andre infrastruktursektorer. Sammenligner en med for eksempel vegbygging, når VA ikke opp i konkurransen om oppmerksomhet. Fra sentralt statlig hold er vann og avløp noe kommunene sysler med og som staten i liten grad skal blande seg borti. Regjeringen skriver i mandatet at kommunene har hovedansvaret, men at flere myndigheter også forvalter regelverk og er ansvarlige for rammebetingelsene som gjelder for kommunenes håndtering av overvann i tettbebyggelser. Kommunene vil nok beholde et stort ansvar, men formuleringene i mandatet tyder på at det kan bli gitt ansvar til andre offentlige aktører enn kommunene. Det som har vært tradisjonen i Norge ved store reformer er at det lokalt er gitt rom for en del tilpasninger. Spørsmålet er om klimafokuset vil føre til flere krav, blant annet til funksjonalitet. Hvis kommunene skal gjennomføre dette, må forvaltningen av vann- og avløpssektoren innebære en større grad av ansvarsfordeling mellom kommune og stat.

2. Plan- og bygningsregimet vil måtte reformeres

Hvis det skal andre krav til håndtering av overvann i forbindelse med allerede eksisterende bebyggelse, lovfeste minimumskrav/akseptabel risiko ved tiltak for å forebygge skader fra overvann og tilpasse seg klimaendringer, vil dagens arealplanlegging og – muligens, byggesaksbehandling måtte legges om. Plan- og bygningsloven, en ganske omfattende og forskriftsrik lov, vil kanskje måtte omarbeides. Selv om dagens lov er av relativt ny dato, satt i kraft fra 2010, kan hjemmelsgrunnlaget komme for ivaretagelse av overvann komme opp til ny diskusjon

3. Dagens lovverk er utilfredsstillende i forhold til framtidens krav. Sektorlov?

Ettersom regjeringen ser et behov for å klargjøre eller harmonisere flere viktige lover innen vann- og avløpsforvaltningen, i områdene beskrevet i punktene d, e, f og g i tabellen, tyder dette på en erkennelse av at regelverket for VA-sektoren er fragmentert og utfordrende. Dette tyder på at diskusjonen om en egen sektorlov for vann og avløp kan komme på banen igjen. Dette er noe man fra flere hold – herunder også MEF, har arbeidet for. Det er flere problemstillinger som opptas i utvalgets mandat som er blitt tatt opp tidligere. Formålet med VA-tjenestene, kommunenes plikter, regulering av forhold mellom kunde og tjenesteproducent, finansieringsregime, forenkling, sammenhenger og forholdet til annet regelverk, en tydeligere stat og konfliktløsning er momenter som Norsk Vann tok opp allerede for ti år siden i rapporten «Trenger Norge en VA-lov?» Utformingen av mandatet ser ut til å peke i den retning.

Hvilken betydning får dette for MEF?

Nye lover som går på infrastruktur griper inn i hverdagen til hver eneste medlemsbedrift i MEF. Ny overvannsslovgivning som medfører endringer i allerede eksisterende regelverk, vil føre til behov for kompetanseheving, avklaring av roller, nye muligheter og utfordringer. For de mer enn 1300 MEF-bedriftene som oppgir at de arbeider med vann og avløp, vil utvalgets arbeid bli viktig for hvordan framtidens anleggsmarked vil se ut og hva det må regnes på i anbudsutlysninger mv.

MEF vil sentralt følge med på utvalgets arbeid og bidra til at flaggsaker som minstekrav til kvalitet på vann- og avløpsnett følger opp aktivt og at det skal jobbes for å få på plass en egen sektorlov som forenkler dagens arbeid. MEF har allerede sendt brev og signalisert sin interesse overfor departementet og utvalget om å bli tatt med på råd og inkludert i prosessen. Det er positivt at arbeidet til dette utvalget er i gang.

Tore Andreas Larsen er næringspolitisk rådgiver i MEF, med VA som særskilt arbeidsområde. ■

SKADER: Klimaendringene antas å gi endrede nedbørmønstre som vil presse på vann- og avløpsystemer som ikke er dimensjonert til å takle større mengder overvann enn i dag. Bildet er fra flommen i Kvam, våren 2013.
(FOTO: JØRN SØDERHOLM)

FAKTA

DETTE SKAL UTVALGET SE PÅ:

- Kommunenes lovgrunnlag og myndighet til å gjennomføre og stille krav til håndtering av overvann i forbindelse med sin arealplanlegging og byggesaksbehandling
- Kommunenes lovgrunnlag og myndighet til å gjennomføre og stille krav til håndtering av overvann i forbindelse med eksisterende bebyggelse
- Kommunenes lovgrunnlag for å gebyrfinansiere overvannstiltak gjennom regelverket om kommunale vann- og avløpsgebyrer og eventuelle refusjonsordninger
- Behov for regulering av kommunenes plikter som eiere av avløpsanlegg, drikkevannsanlegg og åpne overvannsanlegg, og som tilbyder av vann- og avløpstjenester
- Behov for å forskriftsfeste vilkår kommunen kan fastsette overfor abonnentene, inkludert kommunenes adgang til å fraskrive seg ansvar ved skade på abonnentenes eiendom
- Reguleringen av overvann (forurensning og ikke-forurensning) i forurensningsloven og vannressursloven. Behovet for klargjøring eller harmonisering av planlovgivningen, forurensningsloven, vannressursloven og andre relevante regelverk.
- Behov for å lovfeste minimumskrav/akseptabel risiko ved tiltak for å forebygge skader fra overvann, inkludert ved tilpasning til klimaendring
- Andre forhold utvalget mener er relevante.

POLARIS

VELG TRYGT
VELG MARKEDSLEDEREN

ROBUST, LETTKJØRT OG BRUKERVENNLIG

Polaris Ranger
registreres som
EU-Traktor på beste
skattegodkjent for
allmenn vei.

Skapet i den nye Polaris Ranger er et av de mest robuste i sin klasse. Det er bygget med stål og aluminium, og har en sterk ramme som gir den en høy grad av sikkerhet og stabilitet. Den har også en kraftig motor og en effektiv drivlinje som gir den en høy hastighet og en god manøvrerbarhet.

Skapet i den nye Polaris Ranger er et av de mest robuste i sin klasse. Det er bygget med stål og aluminium, og har en sterk ramme som gir den en høy grad av sikkerhet og stabilitet. Den har også en kraftig motor og en effektiv drivlinje som gir den en høy hastighet og en god manøvrerbarhet.

Skapet i den nye Polaris Ranger er et av de mest robuste i sin klasse. Det er bygget med stål og aluminium, og har en sterk ramme som gir den en høy grad av sikkerhet og stabilitet. Den har også en kraftig motor og en effektiv drivlinje som gir den en høy hastighet og en god manøvrerbarhet.

Skapet i den nye Polaris Ranger er et av de mest robuste i sin klasse. Det er bygget med stål og aluminium, og har en sterk ramme som gir den en høy grad av sikkerhet og stabilitet. Den har også en kraftig motor og en effektiv drivlinje som gir den en høy hastighet og en god manøvrerbarhet.

Skapet i den nye Polaris Ranger er et av de mest robuste i sin klasse. Det er bygget med stål og aluminium, og har en sterk ramme som gir den en høy grad av sikkerhet og stabilitet. Den har også en kraftig motor og en effektiv drivlinje som gir den en høy hastighet og en god manøvrerbarhet.

MARKEDETS BREDESTE MODELLUTVALG. Pris fra 128.875 inkl. mva.

EV - Elektrisk 400 400 HD 400 EFI 400 400 EFI 400 400 EFI 400

Din hverdag Våre løsninger

ICON ICP40 3D - maskinstyring

Gir deg mulighet til å jobbe med ferdig prosjekt eller definere prosjekt selv fra maskinen.

Planilaser Rugby 610

9.780,-

**Ordfaktor
Rugby 670**

13.780,-

**Totalfaktor
Rugby 680**

15.280,-

FOR PRISER OG MER, SE

FOR PRISER OG MER, SE

scanlaser
MACHINE CONTROL

- velger du ikke en av disse

Leica
Geosystems

Landsmøtet 2014

Justering av MEFs kontingentsystem

Den kanskje viktigste saken som skal avgjøres på MEFs landsmøte i juni, er en justering av kontingentsystemet. – Ikke store konsekvenser for den enkelte medlemsbedrift, sier MEFs styreleder Arnstein Repstad.

Av: Runar F. Daler – rd@mef.no

Maskinentreprenørenes Forbunds landsmøte arrangeres i år i Sandefjord, på Rica Park Hotel 13. til 15. juni. Vi tok en prat med MEFs styreleder Arnstein Repstad om den kanskje mest sentrale beslutningssaken på det kommende landsmøtet: Justering av MEFs kontingentsystem.

Aller først; du har vært med lenge, Repstad. Du har sittet i hovedstyret siden 1998 og har vært styreleder de siste seks årene. Ser du fram til nok et landsmøte?

– Ja, jeg gleder meg virkelig til dette landsmøtet. Jeg har vært med lenge, men det er alltid spennende og givende

å treffe gode kollegaer, og jeg ser fram til mange inspirerende samtaler. Dessuten er jo Sandefjord i juni flott!

Foruten de mer formelle sakene som hører hjemme på et landsmøte, skal MEFs kontingentsystem opp til behandling. Hva er bakgrunnen for at MEF ønsker å endre medlemskontingentsystemet?

– Etter forrige landsmøte, i 2012, nedsatte hovedstyret et utvalg av medlemmer som skulle se på videreutvikling av kontingentsystemet. Resultatet av dette arbeidet skal nå presenteres på landsmøtet. Hovedårsaken til at en justering vurderes er at MEF ønsker å bli mindre avhengige av provisjonsinntekter. I dag utgjør provisjonen fra avtalen med If en for stor del av de totale inntektene til MEF og vi ønsker å bli mindre avhengige av den type inntekter. Tanken er at provisjonen fra If som i dag går til MEF, skal komme medlemsbedriftene til gode gjennom forsikringspremien. Til gjengjeld vil medlemskontingenten øke noe.

Hva vil det bety for den enkelte medlemsbedrift, dersom dette blir vedtatt?

– Økningen i kontingenten skal totalt sett tilsvare en nedgang i provisjonen fra

If. Det vil med andre ord få små konsekvenser for den enkelte bedrift. Det er viktig å presisere at justeringen ikke skal medføre noen form for økte inntekter til MEF. Kontingentsystemet består for øvrig av en årsavgift til MEF og en serviceavgift til MEF Service AS. Denne saken dreier seg kun om en justering av årsavgiften til MEF. Det er også viktig å merke seg at vi beslutter dette kun for to år om gangen, slik at man kan se hvordan det utvikler seg, og medlemmene får mulighet til å uttale seg før det kommer opp til ny vurdering på landsmøtet i 2016. Det er avtalt med If at provisjonen til MEF skal synke, og MEFs mål er en nedgang i provisjon fra 6,5 prosent per i dag til 2,25 prosent i 2019.

Helt konkret, skal årsavgiften for hver enkelt medlemsbedrift i perioden 1. juli 2014 til 30. juni 2015 ikke være lavere enn 4900 kroner eller høyere enn 7700 kroner. I perioden 1. juli 2015 til 30. juni 2016 skal avgiften ikke være lavere enn 5800 kroner eller høyere enn 12700 kroner.

Bortimot 75 prosent av medlemsbedriftene til MEF er forsikret gjennom If, og de vil altså få en redusert forsikringspremie som følge av denne justeringen. Hva med de bedriftene som er forsikret andre steder?

– MEF har hatt en langsiktig avtale med If, som er utviklet gjennom mange år og som er markedsledende både på vilkår og pris. Det betyr at andre forsikrings-selskaper prøver å tilpasse sine priser og vilkår til MEFs avtale. Jeg vil derfor påstå at også de bedriftene som ikke bruker If indirekte vil kunne få glede av denne justeringen.

Du har som sagt vært med lenge i MEF og du kjenner organisasjonen godt. Hvilke fordeler har bedrifter som er medlem i MEF?

– Først og fremst vil jeg si at det er relativt rimelig å være medlem i MEF, sammenlignet med f.eks. NHO – også etter en eventuell kontingentjustering. Jeg vil minne om at alle bedrifter får tilgang til bransjens kanskje beste juridiske rådgivning, og åtte timer pr. år er gratis. Bedriftene får assistanse i arbeidsgiver-spørsmål, for eksempel i saker som angår lønns- og arbeidsvilkår. MEF har i tillegg en rekke kurs- og etterutdanningstilbud

VALGKOMITEENS INNSTILLING

– valg av nytt hovedstyre 2014-2016

Hovedstyret i MEF:

Leder: Arnstein Repstad (gjenvalg)
Nestleder: Kjell Arne Aurstad (gjenvalg)

Region

Region Nord: Svein Werner Sundquist (gjenvalg)
Region Midt: Kjell Arne Aurstad (gjenvalg)(nestleder)
Region Vest: Martin Kronheim (ny)
Region Sørvest: Asbjørn Sandås (ny)
Region Øst: Trond Hulleberg (gjenvalg)
Region Sørøst: Carl Chr. Fon (ny)
Ressurs og Miljø: Olav Tenden (gjenvalg)

Medlem:

Varamedlem:

Svein-Erik Løvli
Øystein Syltern
Harald Kvame
Gunnar Kolnes
Karl Kristoffer Nordby
Per H. Stokke
Terje Varli

til sterkt reduserte priser, et oppdatert og modernisert KS/HMS-system tilpasset bransjen, samt et eget fag- og medlems-tidsskrift. For å nevne noe. Jeg vil også trekke fram det næringspolitiske arbeidet som gjøres i MEF. Ved å være medlem i MEF får bedriftene anledning til å være med å påvirke rammebetingelsene for

våre bransjer.

Gjennom medlemskap i MEF får bedriftene tilgang til et stort system av tilbud og ressurser som det er viktig å benytte seg av. Det er jo først når man bruker de eksisterende tilbudene at man virkelig drar nytte av sitt MEF-medlemskap. ■

WIKS

WIKS AS har brakker og tilhengere for alle formål

Velkommen til vår stand H1, H2 og H3 i Granåsen på MEFA. Se vår hjemmeside, wiks.no for spesifikasjoner og priser på arbeidsvogner og tilhengere.

**WIKS AS, Elindveien 101, 1615 Fredrikstad.
Telefon: 69 31 61 64, Fax: 69 31 82 95, mobil: 950 71 777**

Over 300 produkter – 1 leverandør.

Kontakt oss på følgende tlf. nr.
WACKER NEUSON hovedkontor: 03 80 80 00
Jan Gunnar Halstvedt: 020 33 492
Johnny Valentinsen: 007 60 310
Ber- og Vestlandet: Johan Mathisen, 015 52 945
Midt-Norge: Peter Skogseth, 015 57 308

Forhandlere:
Vestfold og Telemark: Hella Maskin, 35 97 99 88
Haugaland: Multimekanisk, 057 50 101
Hordaland og Sogn og Fjordane: Hella Service Bergen, 011 00 505
Nord-Norge: Alfred's Maskin og Utstyr AS, 75 52 64 40
www.wackerneuson.com

For at du skal være best mulig forsikret, spør vi ekspertene om råd

Vi skal ha Norges beste forklaringer for entreprenørbransjen. Derfor er det helt naturlig for oss å spørre råd hos de som kan mest om bransjen — entreprenørene.

Siden 1976 har MEF samarbeidet om å arrangere forklaringer til MEFs medlemmer. Medlemstillegget som er et viktig resultat, har vært en viktig del av MEFs arbeid. Det er viktig for oss at vi også nå vil ha mer informasjon om medlemmene våre, både i form av råd og erfaringer.

Vil du ha råd og erfaringer fra MEFs medlemmer, kan du kontakte MEFs medlemmer. Du kan også kontakte MEFs medlemmer, både i form av råd og erfaringer.

For å snakke med en av våre MEF-eksperter, ring 015 11 488. Du kan også lese mer på www.mef.no

MEF MENER

Maskinutstillingene og andre møteplasser

I anleggsbransjen og MEFs verden er våren og forsommeren ensbetydende med maskinutstillinger. Det er arrangementer som vår organisasjon, tillitsvalgte i MEFs lokalavdelinger og ansatte legger svært mye arbeid og engasjement i. Alle som har vært med på å arrangere slike utstillinger vet at det er enormt mye tid som legges ned i forberedelsene. Mange detaljer, mye som skal gjøres, nye ideer skal klekkes ut, folk skal engasjeres, leverandører skal ha service, ja i det hele tatt så tar dette mye tid og krefter.

Så hvorfor bruker organisasjonen så mye ressurser på dette? Jo, selvfølgelig fordi det gir så mye tilbake. De positive ringvirkningene for hele bransjen kan nesten ikke overvurderes. På messene våre blir nyheter vist, kolleger treffes, det blir bestilt og handlet maskiner og utstyr og de som har deltatt kan reise hjem etter messen med ny inspirasjon og kanskje noen gode ideer til den videre driften. MEF-medlemmer og anleggsinteresserte treffes i faglige omgivelser, og det er også tid til hyggelig sosialt samvær med våre leverandører.

Dette halvåret er det Anlegg 2014 i Haugesund 23.-25. mai og MEFA 2014 i Trondheim 20.-22. juni. Begge disse messene er tradisjonsrike og har sitt faste publikum og sine faste leverandører. I tillegg fristes stadig nye leverandører og publikum til å komme. Leverandørene er flinke til å ta med interessante og gode maskiner og produkter, så de har jo en stor del av æren for messenes suksess. Men uten MEF – ingen messer – det er det viktig å huske på. Derfor vil jeg på denne måten takke både lokalstyrer, utstillingskomiteer og leverandører for innsatsen som gjøres. Jeg ser fram til å møte gode kolleger!

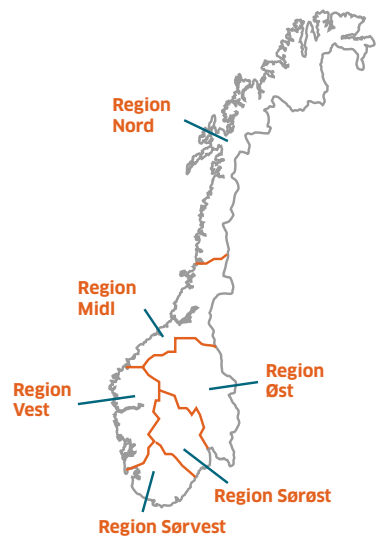
For oss litt mer «innbarkede» MEF-ere, så er jo også det kommende landsmøtet i Sandefjord en begivenhet å se fram til. Fredag 13. – søndag 15. juni samles delegater, andre medlemmer og ansatte på Rica Park Hotel for å behandle saker, snakke fag og ha det hyggelig og sosialt sammen. På et landsmøte er det likevel tross alt sakene og faget som er viktigst, og i år starter møtet med et fagseminar der vi får høre høyskolelektor Kjell Terje Ringdal foredra om «Kunsten å overbevise – kunsten å formidle». Deretter går vi over til behandlingen av sakene som skal opp på Landsmøtet.

Også på dette landsmøtet gjør vi noen endringer i vedtektene, og vi justerer kontingentsystemet. De som ikke er delegater, men som likevel ønsker å sette seg nærmere inn i sakene, finner sakspapirene ved å logge seg på MEFs medlemsnett. Landsmøtet avrundes med valg av nytt hovedstyre og så, som prikken over i'en, med tildeling av hedersbevisninger. MEF er en tradisjonsrik og solid organisasjon med mange gode, trofaste medlemmer. Når vi også stadig rekrutterer nye medlemsbedrifter, så lover det godt for framtiden til 66-åringen!

God sommer!

Arnstein Repstad

MEF-nytt gir et innblikk i forbundets arbeid og aktiviteter i hele landet.

HOVEDKONTORET

Fred Olsensgate 3
0152 Oslo
Telefon: 22 40 29 00
firmapost@mef.no
www.mef.no

REGION ØST

Grønnegata 40
2300 Hamar
Telefon: 958 72 000
region.ost@mef.no

REGION SØRØST

Broen 6
3170 Sem
Telefon: 33 35 99 90
region.sorost@mef.no

REGION SØRVEST

Kongensgate 24
4610 Kristiansand
Telefon: 958 38 000
region.sorvest@mef.no

REGION VEST

Eidsvågbakken 1
5105 Eidsvåg
Telefon: 55 53 55 40
region.vest@mef.no

REGION MIDT

Hornebergveien 1
7038 Trondheim
Telefon: 948 78 000
region.midt@mef.no

REGION NORD

Stakkevollveien 41
9010 Tromsø
Telefon: 77 62 44 22
region.nord@mef.no

SEKSJON RESSURS OG MILJØ

- Skog
- Brønn og spesialboring
- Gjenvinning og avfallshåndtering
Fred Olsensgate 3
0152 Oslo
Telefon: 22 40 29 00
seksjonressursogmiljo@mef.no

Region Midt

Uttak til Yrkes-NM

I forbindelse med at Yrkes NM blir arrangert i Trondheim Spektrum 27-30 oktober 2014, vil OKAB arrangere norgesmesterskap i maskinkjøring.

Konkurransen vil bestå av ferdighetskjøring med gravemaskin, hjullaster og dumper. Den som har høyest poengsum etter 3 øvelser vil stå som vinner av NM. Det vil være 2 lærlinger fra hvert fylke som deltar i konkurransene. OKAB sponser reise, hotell, og bespisning under oppholdet.

I denne forbindelse vil vi i OKAB Sør Trøndelag og Nord Trøndelag arrangere uttakskonkurranser for deltakelse i NM fredag 20. juni i Granåsen, i forbindelse med MEFA 2014. Påmelding innen 1. juni.

Alle lærlinger i Anleggsmaskinførerfaget kan melde seg på med e-post til: Sør Trøndelag: lev@mef.no - Nord Trøndelag: olav.asklund@mef.no

Region Sørøst

Nytt styre i Telemark

Det nye styret i MEF avdeling Telemark er som følger: Fra venstre ses Roar Kjendalen, Erlend Solheim, Hans J. Kjellemyr, Tom Chr. Elseth, Olav A. Hellekås og Rolf Aafoskaas (leder). Anette Farsjø var ikke til stede.

Region Øst

Møte med fylkesordføreren i Østfold

MEF Østfold hadde 4. april et møte med fylkesordfører Ole Haabeth (A). Tema for møtet var vektbegrensningene som er innført på Kjøkøysund bro.

Den 24. mars i år ble det forbudt å krysse Kjøkøysund bro med vogntog som veier over 32 tonn. Grunnen for denne begrensningen er at Statens vegvesen (SVV) har funnet skader på broen som skyldes at broens totale vektbelastning er for høy. SVV ønsker å utrede videre hvilke tiltak som må gjøres og har som midlertidig tiltak stengt broen for vogntog over 32 tonn.

MEF mener at vegsikkerhet er det aller viktigste, men vi

mener likevel at dette tiltaket er unødvendig.

I dag er det tillatt å passere broen med vogntog på 32 tonn, men det er ingen begrensning på hvor mange vogntog det kan være på broen samtidig. For å begrense totalvekt på broen er det et bedre tiltak å lysregulere broen. På den måten vil man sikre at totalvekten på broen holdes under kontroll.

Fylkesordføreren forsto MEF sitt budskap og lovet å jobbe videre med saken for å finne en bedre midlertidig løsning enn dagens.

Region Øst

Årsmøte med omvisning

Årsmøtet for OKAB region øst, som inneholder fylkene Hedmark, Oppland, Oslo, Akershus og Østfold, ble avholdt på Solør videregående skole, studiested Våler 20.mars 2014.

Kvelden før hadde styrene i MEF Hedmark, Oppland og Østfold vært samlet og de fleste av disse ble med på årsmøtet til OKAB region øst. Takk for oppmøtet til alle som kom.

Før selve årsmøtet startet ble skolen presentert ved ass.rektor Erik Berg og avd. sjef Henning Olsen før man ble guidet rundt på selve skolen og ulike prøvefelt. Det var mange som uttrykte stor begeistring over det man fikk se og skolen får mye ros for maskinparken og arbeidet som blir gjort sammen med elevene.

Styret i OKAB Region Øst etter årsmøtet er Lars Grønli (leder), Tom Kilen, Henry T. Ringvold, Arne Gjeltén, Torill Tybring Jensen, Asle Berg og Rune U, Linstad.

Mange deltok på omvisningen på skolen.

Region Øst

Fagtur til Tyskland med Volvo

MEF Region Øst arrangerte i samarbeid med Volvo Maskin en fagtur for medlemmer til Trier i Tyskland. Trier er en by som ligger midt i hjertet av Moseldalen. Rett utenfor byen ligger en av Volvo sine fabrikker i et område som heter Konz.

Gruppen på 61 personer ble godt tatt i mot på fabrikken, med omvisning, orientering, testkjøring og konkurranse.

Konkurransen ble vunnet av en lærling, Martin Viken, fra Stian Brenden Maskinservice AS, som slo erfarne maskinkjørere i å få en liten pendel oppi et rør flest ganger i løpet av 3 minutter.

MEF Region Øst ønsker å takke Volvo Maskin for en veldig fin tur, mye god mat, flott natur og hyggelig selskap.

Region Øst

NM i skogbruksferdigheter

I tidsrommet 7.april til 10. april møttes naturbruksskolene i Norge til NM i skogbruksferdigheter for skoler. Dette var det tiende mesterskapet og ble arrangert på Solør vgs., studiested Sønsterud.

Blant øvelsene disse dagene var kvisting, felling, presisjonskapp og en egen skogløype der hver skole stiller lag.

Til slutt ble det laget fra Sønsterud som vant NM og som skal representere Norge under EM i Italia i mai. I tillegg ble Hans Martin Bue fra Sønsterud norgesmester i skogteori og skal til VM i Moskva i september.

Velkommen til

Anlegg2014

Haugesund 23. - 25. mai

Obs! Møtesområdet er flyttet!

Engasjerte bransjefolk og viktige beslutningstagere møtes på Raglamyr (vis-a-vis Amandasenteret)

INFO: MEF Region Vest | paul@laf.baraas@mef.no | tlf. 906 22 087

MEF MASKIN-ENTREPRENØRENS FORBUND

912D 912DS

HYDREMA

facebook

MEF

MEF SERVICE, VERKTØY OG DELER

MEF MASKIN-ENTREPRENØRENE'S FORBUND

Anleggsbransjen

Fakta- og analysedagen

Onsdag 4. juni 2014
MEF-huset, Fred. Olsens gate 3
KL. 08.30-10.00

Gratis deltakelse og frokost.
Frokost serveres fra kl. 08.00.

For påmelding og mer informasjon: firmapost@mef.no.
Husk påmeldingsfrist tirsdag 3. juni!

Temaer på programmet:

- Status og framtidsutsikter for anleggsmarkedet
- Solberg-regjeringens arbeidsmarkedspolitikk - Bransjen strekker seg langt for å beholde arbeidskraft og kompetanse
- Entreprenørenes kapasitet
- MEFs konjunkturbarometer

MEF anbefaler sine medlemmer å benytte Storebrand Helseforsikring!

- Kollektive avtaler dekker tidligere plager, også der diagnose er avklart og behandling er i gang
- Du kan beholde avtalen livet ut, og har ingen øvre grense i forsikringssum
- Sikrer deg en tilpasset og trygg oppfølging i Norge og i det unike internasjonale nettverket

Ring MEF-teamet i Storebrand 22 31 58 03 eller les mer på storebrand.no/mef

 storebrand

VA-konferansen på Hamar 2014

MEF avd. Hedmark arrangerte 10. april den årlige VA-konferansen på Hamar. Konferansen samlet både representanter fra kommunene, konsulenter og entreprenører. Hovedtema for konferansen i år var overvann og behandling av overvann.

Sivil ingeniør Eiliv Sandberg kåserte innledningsvis om vær og værfor(be)hold. Han har samlet statistikk i fra tidlig på 1800-tallet, frem til i dag.

Konsulent Morten Quist-Hanssen fra Norconsult, Sigrid Narmo fra Narmo Betong, Leif Bjarne Steinbakken fra Ahlsell og Rune T. Lund fra Hamar Pukk og Grus orienterte om prosjektering og håndtering av overvann (fordrøyningsbasseng).

Fra kommunene ble det informert om erfaring med overvannshåndtering og framtidige VA-prosjekter.

Fra venstre: Morten Quist-Hanssen, Sigrid Narmo og Leif Bjarne Steinbakken.

FAKTA OM PEFC

PEFC er verdens største skogsertifiseringssystem, etablert i 1999. PEFC ble opprinnelig etablert som et Europeisk sertifiseringssystem under navnet Pan European Forest Certification. Fra 2002 fikk imidlertid systemet økende tilslutning fra land utenfor Europa, og har medlemmer over hele verden. Bokstavene PEFC er beholdt, men står nå for Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes. PEFC Norge har som formål å arbeide for bærekraftig skogbruk, gjennom å legge til rette for sertifisering av skog og sertifisering av at skogprodukter kommer fra bærekraftig skogbruk. (KILDE: PEFC NORGE)

Seksjon Ressurs og Miljø

Jobber for bærekraftig skogbruk

Skogavdelingen i MEF er godtatt som fullverdig medlem av miljøsertifiseringsorganet PEFC Norge.

Medlemskapet betyr at skogsentreprenørene vil være med å treffe beslutninger som berører miljø, men også at maskin-skogbruket ansvarliggjøres i forhold til det samme.

I det pågående revisjonsarbeidet av innværende miljøstandarder for PEFC deltar skogavdelingens medlem Ivar K. Hoff i nært samarbeid med seksjonskontoret.

tyverigruppen
tlf. 22 40 29 00

MEF har satt i gang et prøveprosjekt som varer ut 2014: Medlemsbedrifter som opplever tyveri fra sitt anlegg ringer til MEFs sentralbord 22 40 29 00 om melder fra om tyveriet. Slik håper MEF å få en oversikt over alle tyverier. Denne kan brukes i arbeid overfor myndighetene.

Takk for at du melder fra!

For april er det meldt inn kun ett tyveri:

- Innbrudd i kontorbrakke på anlegg i Hordaland. Systemnøkler og kontorutstyr stjålet. Verdi ca kr 20 000,-

GRAVESKUFFER? SNAKK MED KNU! TLF. 33 43 02 46

www.holgers.no

HOLGERS AS

ANDERS HØRINGSFJELL
3348 ANDERS
TEL: +47 33 43 02 00
FAX: +47 33 43 02 01
POST@HOLGERS.NO

Hammerplater
Dyrkningskuffer
Pusseskuffer
Graveskuffer

Norcar er kraftige kompaktlastere med allsidig bruksområde innen landbruk, bygg, anlegg, industri, parker og grøntanlegg.

- 6 modeller fra 20 til 45 hk
- Kubota motorer
- Ergonomisk med fremragende sikt fra førerstedet
- Sikkerhet i toppklasse
- Sterk og robust – lett og smidig
- Kompromissløs midlstyling
- Pendling i midtled som kan låses
- 4wd
- Teleskoplaster standard på 5 modeller
- Et stort utvalg av kvalitetsredskaper

multimaskin as

Brobekkveien 113, 0502 Oslo Tlf 22 65 79 40 Fax 22 72 44 06 www.multimaskin.no post@multimaskin.no

© Multimaskin AS 2014

DUMPER

25 ÅR SIDEN

– Det vil bli like problematisk for utenlandske entreprenører å komme hit som der for oss å reise ut og etablere oss (...). Og selv om entreprenører fra kontinentet skulle komme til å satse på det norske markedet, ville de likevel være avhengige av støtte fra lokale entreprenører, mener MEFs fylkesformann i Hordaland, Alfred Nyheim.

Anleggsmaskinen nr 5, 1989

50 ÅR SIDEN

Drivstoffomkostningenes andel av totalen er visserligen liten, men den bør ikke derfor neglisjeres. I denne forbindelse er det viktig å understreke kravet til renslighet. Beskytt drivstoff og smøreoljer mot forurensninger og store temperaturforandringer.

Anleggsmaskinen nr 5, 1964

«Den som kunne å kjøre Brøyt og som fortsatt kan kjøre uten Rototilt». Arne Mekvik har startet en av de mest underholdende sidene på Facebook.

Godt gjemt NHO-analyse beretter om voksende gjeldsgrad i fylkeskommunene. Vil antakelig bremse utbygging av fylkesveier om to år.

Sudoku 05

	4			2				5
		3		9			8	
		9				2	3	
	7				4			8
			2		6			
3			9				4	
	2	7				1		
	3			8		7		
6				4			5	

Løsning nr. 4 2014

2	1	6	3	7	8	5	4	9
7	5	4	2	9	1	8	6	3
8	3	9	4	6	5	1	2	7
1	9	7	6	8	3	2	5	4
5	6	2	1	4	7	3	9	8
4	8	3	5	2	9	6	7	1
3	2	5	7	1	4	9	8	6
6	4	8	9	3	2	7	1	5
9	7	1	8	5	6	4	3	2

Tips:

anleggsmaskinen@mef.no
Instagram: #anleggsmaskinen
www.facebook.com/anleggsmaskinen

Skuffekos

Skuffen på en Merlo Panoramic 12 tonn's teleskopløfter har et areal på 6,5 kvadratmeter, og kan brukes til så mangt.

(FOTO: ALPHA MASKIN AS)

Vi lykkes der andre mislykkes

NÅ MED
**30%
MER
LEVETID***

* Varianter kan forkorte time

NYHET: +RANGE MP-STENGER

Rektaster med de nye +Range MP-stengene som er utført over hele verden viser en positiv utvikling i den totale produktivitet, og mer enn 30% lengre levetid for stengene.

Den nye stålkonstruksjonen i gjengene er unik for Sandvik, og utgjør forskjellen. Dette gjør stengene nye mer motstandsdyktig mot termisk utvidelse i gjengene, og øker levetiden. En annen stor fordel er at færre stenger er nødvendig for å få jobben gjort.

www.construction.sandvik.com

NESTE NUMMER

Kommer 26. juni

Ytterst på Sørenga-utstikkeren i Oslo bygges en «park i sjøen». Det er allerede etablert en skipsvoll av stein under vann for å sikre bebyggelsen på Sørenga mot potensielle skipskollisjoner. Nå bygges det som blir et helt nytt rekreasjonsområde i byen; en park med bl.a. kunstig sandstrand og et gedigent sjøbad.

FOTO: RUNAR F. DALER

Samferdsel

STAND
A30

Vi ses på **MEFA 2014!**

www.dahl.no

LENTAB

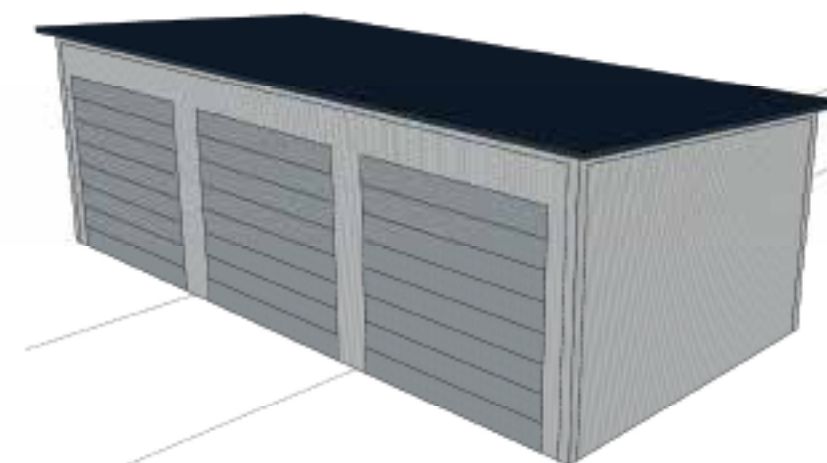
LLENTAB Group designer, produser og installerer stillingsbygg med mange funksjoner for at lokal myndighet og forvaltning skal ha mest mulig utbytte av bygget. I tillegg til våre skoler og vår spesialitet når det gjelder planlegging, produksjon og montering, har vi spesialisert våre bygginger. Alle deler av konstruksjonen blir produsert i våre anlegg og installert på byggeplassen i Norge.

Motorselskapet, LLENTAB AB har sitt hovedkvarter i Kungälv, Sverige. I løpet av de siste årene har selskapet gjennomført en markedsføring med både økonomisk og geografisk vekt. Gruppen har nå deltakeraktiver rundt i Europa og Skandinavia, og en ny organisasjon som er fokusert på internasjonal handel.

Vi setter opp og selger denne hallen til høstbydende på

Besøk oss på stand A31, 32

MEFA 2014 i Trondheim 20.-22. juni

Litt info om bygget:
Bredde: 7 m
Lengde: 15 m
Fri høyde inne: 4,5 m
Bredde: 4,5
3 stk. lastebilspårer uten venter
Lyssett i bakvegg

LLENTAB LEVERER:
Komplette bygg - Sandwichpaneler - Takstoler

Be om et tilbud!

Hovedkontor Oslo
tlf. 977 07 300

Avd. Bergen
tlf. 977 07 300

Avd. Trondheim
tlf. 977 07 300

SKAPT FOR MAKSIMAL PRODUKSJON

Volvo Maskin AS

Telefon: 66 91 98 96

Telefax: 66 91 66 79

www.volvemasjiner.no

Den nye Volvo EC380LC er bygd for tette tak, å rister år. Et helt nytt hydraulisk-system gir raskere respons og bedre presisjon, samtidig som dieselforbruket er redusert ytterligere. Den nye slag IV motoren har øst effekt, som gir bedre ytelse og høyere produktivitet. Om ønskelig kan Volvo EC380LC leveres med Rock Undercarriage, et bredere og høyere understell som gir fantastisk stabilitet. Følgende på Volvo gravemaskiner er allerede i en klasse for seg, og til rett størrelse display og nye betjeningselementer bidrar til å øke komforten og ytelsen. Med Volvo Maskin Service ligger det å sikre din investering.